

จินตภาพจากความงามและการล่องลอย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

จินตภาพจากความงามและการล่องวง

โดย
นางสาวพรพรรณ ประเสริฐรัตน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE IMAGINATION OF BEAUTY AND SEDUCTION

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Fine Arts Visual Arts
Academic Year 2024
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	จินตภาพจากความงามและการล่องวง
โดย	นางสาวพรพรรณ ประเสริฐรัตน์
สาขาวิชา	ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ นาวัน เบียดกลาง

คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

.....	คณบดีคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและ ภาพพิมพ์
(ศาสตราจารย์ ทินกร กาษรสุวรรณ)	
พิจารณาเห็นชอบโดย	
.....	ประธานกรรมการ
(ดร. ตฤณภัทร ชัยสิทธิ์ศักดิ์)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ นาวัน เบียดกลาง)	
.....	ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิชาติ พลประเสริฐ)	

660120013 : ทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : ความงาม, การล่องลอย, ภาพลักษณ์, โฆษณาชวนเชื่อ

นางสาว พชรพรรณ ประเสริฐรัตน์: จินตภาพจากความงามและการล่องลอย อาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชญ มุกตามณี

วิทยานิพนธ์เรื่อง “จินตภาพจากความงามและการล่องลอย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา
บทบาทของความงามในฐานะกลไกของการล่องลอย ซึ่งปรากฏอยู่ทั้งในธรรมชาติและในสังคมมนุษย์
โดยมุ่งวิพากษ์โครงสร้างอำนาจที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใต้สิ่งที่ดูงดงาม ผ่านการสำรวจกลไกทางสุนทรียะที่
ถูกนำมาใช้เพื่อโน้มน้าว ควบคุม หรือบิดเบือนการรับรู้ ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและระดับโครงสร้าง
ทางสังคม การศึกษานี้ผสมผสานแนวคิดทฤษฎีด้านสื่อ ภาพลักษณ์ อำนาจ และความงาม เข้ากับการลง
พื้นที่สำรวจธรรมชาติ โดยเฉพาะพฤติกรรมของพืชและแมลงที่ใช้สีสัน รูปทรง และกลิ่นในการล่อ
เหยื่อ ซึ่งถูกนำมาเปรียบเทียบกับการใช้งานภาพลักษณ์ในโลกสมัยใหม่ เช่น การโฆษณาชวนเชื่อ เพื่อ
นำไปสู่การออกแบบภาษาทางทัศนศิลป์และสัญลักษณ์ที่สะท้อนประเด็นทางสังคมอย่างแยบคายผ่าน
ผลงานจิตรกรรม กระบวนการสร้างสรรค์ประกอบการทดลองใช้วัสดุ เทคนิค และรูปแบบการ
นำเสนอที่หลากหลาย โดยมุ่งพัฒนาเทคนิคเฉพาะตัวในการสร้างแสง พื้นผิว การใช้สี และการจัดวาง
สัญลักษณ์ เพื่อถ่ายทอดความเย้ายวน ความลวงตา และแรงจูงใจที่แฝงอยู่ภายใต้ความงาม ผ่าน
ผลงานจิตรกรรมจำนวน 7 ชิ้น ผลลัพธ์จากการศึกษาและการสร้างสรรค์ครั้งนี้สะท้อนถึงความเข้าใจ
เชิงลึกต่อศักยภาพของจิตรกรรมในการถ่ายทอดนัยยะซ่อนเร้น และเปิดพื้นที่ให้ผู้ชมได้ตีความอย่าง
เสรี “จินตภาพจากความงามและการล่องลอย” จึงเป็นทั้งกระจกสะท้อนโครงสร้างทางสังคมภายนอก
และเลนส์ที่ชวนให้ผู้ชมสำรวจการรับรู้ภายในของตนเอง โดยกระตุ้นให้เกิดการไตร่ตรองต่อบทบาท
ของความงามในชีวิตร่วมสมัย และการบริโภคภาพลักษณ์ผ่านสื่อด้วยวิจรรณญาณ

660120013 : Major Visual Arts

Keyword : beauty, seduction, image, propaganda

MISS Phacharaphan PRASERTRAT : The Imagination of Beauty and Seduction

Thesis advisor : Assistant Professor Vichaya Mukdamanee, Ph.D.

The thesis "*Imagery of Beauty and Seduction*" aims to investigate the role of beauty as a mechanism of seduction that operates within both nature and human society. It critically examines the underlying structures of power concealed beneath seemingly aesthetic appearances by exploring the aesthetic strategies employed to persuade, manipulate, or distort perception at both individual and societal levels. The study integrates theoretical research in media, image, power, and beauty with field observations in nature—particularly the behavior of plants and insects that utilize color, form, and scent as tools to lure prey. These observations are then compared to the use of image and visual persuasion in modern society, such as in propaganda, serving as a foundation for the symbolic and visual language embedded in the creative process of the artist. The practical component of the research involves experimenting with diverse materials, techniques, and modes of presentation, with a particular focus on the development of signature methods in light rendering, surface texture, color application, and symbolic composition. These techniques are employed to convey themes of seduction, illusion, and underlying intent beneath visual beauty through a series of seven paintings. The resulting body of work demonstrates a deep understanding of painting as a medium capable of conveying layered meanings and inviting open-ended interpretation. "*Imagery of Beauty and Seduction*" thus functions as both a mirror reflecting the socio-political structures of the external world and a lens through which to examine the viewer's internalized perceptions. It ultimately encourages critical reflection on the role of visual beauty in contemporary life and the ways in which media imagery is consumed and understood.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าและจัดทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “จินตภาพจากความงามและการล่องลอย” ฉบับนี้ จะไม่อาจสำเร็จลุล่วงได้ หากปราศจากความกรุณาและความเอื้อเฟื้อจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องหลายท่าน ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชญ มุกตามณี อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้เปี่ยมด้วย วิสัยทัศน์และเมตตาธรรม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทาง ตลอดจนผลักดันและสนับสนุน ข้าพเจ้าในทุกขั้นตอนของการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด จนทำให้ข้าพเจ้าสามารถพัฒนาผลงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายทางวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพ

ขอขอบคุณ คณาจารย์ทุกท่านในสาขาวิชาจิตรกรรม ที่ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ ชี้แนะทักษะ เทคนิค และแนวคิดทางศิลปะอันทรงคุณค่า เปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าได้ค้นพบแนวทางของตนเอง และ พัฒนาศักยภาพอย่างเต็มที่ ทั้งยังเป็นแรงบันดาลใจสำคัญที่ทำให้ข้าพเจ้าเกิดความมั่นใจและกล้า สร้างสรรค์ผลงานอย่างเป็นอิสระ

ขอบคุณ เจ้าหน้าที่คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก และประสานงานอย่างเต็มกำลังตลอดระยะเวลาการศึกษา รวมถึง เพื่อนร่วม ภาควิชา ที่คอยอยู่เคียงข้าง มอบมิตรภาพ กำลังใจ และแรงบันดาลใจใหม่ ๆ ให้แก่ข้าพเจ้าเสมอในช่วงเวลาที่ยากลำบาก

ข้าพเจ้าขอแสดงความซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่งต่อ คุณพ่อ คุณแม่ ปู่ ย่า อา และสมาชิกใน ครอบครัวทุกคน ที่ได้สนับสนุนข้าพเจ้าอย่างไม่มีเงื่อนไข ทั้งในด้านทุนการศึกษา กำลังใจ และความรัก อันเปี่ยมด้วยความเข้าใจ ขอขอบคุณจากใจสำหรับการเป็นที่พึ่งพิงทางจิตใจในวันที่ข้าพเจ้ารู้สึกอ่อนแรง และขอขอบคุณ แมวของข้าพเจ้า ที่เป็นเพื่อนคลายเหงาและช่วยเยียวยาหัวใจในทุก ๆ วัน

ท้ายที่สุด ข้าพเจ้าขอขอบคุณต่อทุกความสำเร็จและอุปสรรคที่ได้พบเจอตลอดเส้นทางของการสร้างสรรค์ครั้งนี้ ซึ่งล้วนมีส่วนหล่อหลอมให้ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้มีความหมาย ข้าพเจ้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานดังกล่าวจะมีคุณค่าในเชิงความคิด กระตุ้นการวิเคราะห์ และเปิดพื้นที่ให้เกิดการตั้งคำถามอย่างมีวิจารณญาณต่อสิ่งที่ปรากฏในโลกแห่งความจริง

กราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วยความเคารพอย่างสูง

พชรพรรณ ประเสริฐรัตน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
สมมติฐานของการศึกษา.....	3
ขอบเขตการศึกษา.....	3
ขั้นตอนของการศึกษา.....	4
เวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	4
แหล่งข้อมูล.....	4
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้าและการสร้างสรรค์ผลงาน.....	5
การเสนอผลงาน.....	5
บทที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์.....	6
ข้อมูลด้านทฤษฎีและบทความที่เกี่ยวข้อง.....	6
1. ความสัมพันธ์ระหว่างดอกไม้กับคน.....	6
ข้อมูลด้านรูปแบบและศิลปนิพนธ์ศึกษา.....	8
1. ชีร์พาทิส บุญวิจิตรนิธิธร.....	8
2. Claire Buckley.....	11

3. Lee Yong Beak.....	13
4. การกำกับภาพของภาพยนตร์ Midsommar เทศกาลสยอง (2562).....	15
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์.....	20
1. ขั้นตอนการเก็บข้อมูล.....	21
2. รูปแบบการสร้างสรรค์.....	28
2.1 การร่างภาพ.....	29
3. ขั้นตอนการแสดงเทคนิคและวิธีการสร้างสรรค์.....	30
3.1 การสร้างพื้นผิว.....	30
3.2 การลงสี.....	33
3.3 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียด.....	35
3.4 การใช้วัสดุ.....	36
บทที่ 4 การวิเคราะห์และการพัฒนาผลงาน.....	38
วิเคราะห์ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์.....	38
ระยะที่ 1.....	38
ระยะที่ 2.....	40
วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์.....	44
1. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 1.....	45
2. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 2.....	47
3. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 3.....	49
4. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 4.....	50
5. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 5.....	52
6. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 6.....	54
7. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ขั้นที่ 7.....	56
บทที่ 5 บทสรุป.....	58

รายการอ้างอิง.....60

ประวัติผู้เขียน62

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ธีรพาทีศ บุญวิจิตรนิธิธร.....	8
ภาพที่ 2 Flying Light (2025).....	9
ภาพที่ 3 Life of Light (2025).....	10
ภาพที่ 4 Claire Buckley	11
ภาพที่ 5 ผลงานชุด fairy lights (2565).....	12
ภาพที่ 6 Angel Soldier (2011).....	14
ภาพที่ 7 Midsommar เทศกาลสยอง (2562).....	15
ภาพที่ 8 Midsommar เทศกาลสยอง (2562).....	16
ภาพที่ 9 Midsommar เทศกาลสยอง (2562).....	17
ภาพที่ 10 Midsommar เทศกาลสยอง (2562).....	18
ภาพที่ 11 แผนที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์.....	22
ภาพที่ 12 ภาพภายในเรือนกล้วยไม้ ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์.....	23
ภาพที่ 13 ภาพตัวอย่างดอกกล้วยไม้ภายในเรือนกล้วยไม้ ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์.....	23
ภาพที่ 14 ภาพภายในเรือนไม้ดอก ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์.....	24
ภาพที่ 15 ภาพดอกซินเนอเรีย (ซ้าย) ดอกซูเปีย (ขวา) ภายในเรือนไม้ดอก ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์.....	24
ภาพที่ 16 ภาพโซนจัดแสดง ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์.....	25
ภาพที่ 17 ภาพหม้อข้าวหม้อแกงลิง (ซ้าย) และ ต้นพิงกุย (ขวา) ภายในโรงเรือนพืชกินแมลง ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์.....	26
ภาพที่ 18 ภาพภายในห้องสตัฟแมลง ณ สวนสัตว์แมลงสยาม.....	27
ภาพที่ 19 ภาพผีเสื้อภายในโรงเรือน ณ สวนสัตว์แมลงสยาม.....	27
ภาพที่ 20 ตัวอย่างภาพร่างผลงานก่อนลงชิ้นงานจริง.....	29

ภาพที่ 21 ตัวอย่างภาพร่างผลงานก่อนลงชิ้นงานจริง	30
ภาพที่ 22 การลงพื้นผิวด้วยสีน้ำมันและน้ำยาล้างฟู่กัน.....	31
ภาพที่ 23 การลงพื้นผิวด้วยสีน้ำมันและน้ำยาล้างฟู่กัน.....	31
ภาพที่ 24 การลงพื้นผิวด้วยการสลับและชุดสี	32
ภาพที่ 25 การลงพื้นผิวด้วยสีย้อมผ้าผสมน้ำ.....	32
ภาพที่ 26 การลงโดยไล่จากน้ำหนกกลางและเข้ม	33
ภาพที่ 27 การลงโดยไล่จากน้ำหนกกลางและเข้ม	34
ภาพที่ 28 การจัดการระยะโดยควบคุมการโปร่งแสงของสี	34
ภาพที่ 29 การจัดการระยะโดยควบคุมการโปร่งแสงของสี	35
ภาพที่ 30 เปรียบเทียบระหว่างการลงสีภาพรวม (ซ้าย) และ เพิ่มมิติผลงานด้วยแอร์บรัช (ขวา).....	36
ภาพที่ 31 การใช้แอร์บรัชเก็บรายละเอียดเพื่อข้บเน้นจุดสำคัญในผลงาน	36
ภาพที่ 32 ใส่กากเพชรในบางจุดเพื่อข้บเน้นผลงาน	37
ภาพที่ 33 ภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์.....	37
ภาพที่ 34 ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1.....	39
ภาพที่ 35 ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1.....	40
ภาพที่ 36 ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2.....	41
ภาพที่ 37 ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2.....	42
ภาพที่ 38 ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2.....	42
ภาพที่ 39 ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2.....	43
ภาพที่ 40 ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2.....	43
ภาพที่ 41 ผลงานวิทยานิพนธ์ขึ้นที่ 1.....	45
ภาพที่ 42 ผลงานวิทยานิพนธ์ขึ้นที่ 2.....	47
ภาพที่ 43 ผลงานวิทยานิพนธ์ขึ้นที่ 3.....	49
ภาพที่ 44 ผลงานวิทยานิพนธ์ขึ้นที่ 4.....	50

ภาพที่ 45 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 5.....	52
ภาพที่ 46 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 6.....	54
ภาพที่ 47 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 7.....	56

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธรรมชาติเป็นองค์ประกอบสำคัญที่อยู่รอบตัวมนุษย์มาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิตก็ตาม ภายในระบบนิเวศ ทุกองค์ประกอบล้วนมีความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนและเกี่ยวพันกันอย่างแนบแน่น สิ่งมีชีวิตแต่ละชนิดต่างพึ่งพาอาศัยกันเพื่อความอยู่รอดและความสมดุลของระบบนิเวศ ในความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศสามารถแบ่งออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่ ความสัมพันธ์แบบพึ่งพา, ความสัมพันธ์แบบได้ประโยชน์ร่วมกัน, ความสัมพันธ์แบบอิงอาศัย หรือความสัมพันธ์แบบเกื้อกูล, ความสัมพันธ์แบบปรสิต, ความสัมพันธ์แบบล่าเหยื่อ, ความสัมพันธ์แบบแข่งขัน และความสัมพันธ์แบบเป็นกลางต่อกัน¹

ความสัมพันธ์แบบได้ประโยชน์ร่วมกัน คือ การอยู่ร่วมกันของสิ่งมีชีวิตสองชนิดโดยต่างได้รับประโยชน์ซึ่งกันและกัน แม้แยกกันอยู่ก็สามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติ เช่น ปุเสฉวนกับดอกไม้ทะเล, มดดำกับเพลี้ย, นกเอี้ยงกับควาย และดอกไม้กับแมลง ดอกไม้ไม่ได้มีความสัมพันธ์แค่เพียงกับแมลงเท่านั้น มนุษย์เองก็มีความสัมพันธ์ในลักษณะเช่นนี้ โดยพัฒนาขึ้นมาทีละน้อยในเวลานับแสนปี ในปัจจุบัน มนุษย์ เป็นผู้ดูแล ผู้เพาะพันธุ์ ส่วนดอกไม้เป็นอาหาร เป็นยารักษาโรค เป็นแหล่งกำเนิดของศิลปะ และกลายเป็นสัญลักษณ์ที่มนุษย์กำหนดอย่างแพร่หลาย

ดอกไม้ใช้กลยุทธ์ดึงดูดแมลงโดยสร้างรัศมีสีน้ำเงินจากรังสีอัลตราไวโอเล็ต² ซึ่งมองไม่เห็นด้วยตามนุษย์ แต่แมลงสามารถรับรู้ได้ รัศมีนี้เกิดจากโครงสร้างของสันกลีบดอก และช่วยเพิ่มความน่าสนใจของดอกไม้ต่อแมลง นอกจากนี้ ดอกไม้ที่ให้น้ำหวานยังใช้กลิ่น สี และลักษณะของกลีบดอกเป็นปัจจัยดึงดูดด้วย ในแง่ของสังคมมนุษย์ เราสามารถพบเห็นพฤติกรรมที่มีลักษณะกลยุทธ์คล้ายคลึงกันกับดอกไม้ได้ มนุษย์มักใช้ภาพลักษณ์ที่สวยงาม หรือคำพูดที่ดีเป็นเครื่องมือในการสร้างความเชื่อมั่น ดึงดูดความสนใจ และแสวงหาผลประโยชน์ให้กับตนเอง ไม่ว่าจะเป็นระดับบุคคล องค์กร หรือแม้กระทั่งระดับประเทศ ในรูปแบบของโฆษณาชวนเชื่อ การสร้างภาพลักษณ์ภายนอกให้ดูดีอาจ

¹ พจนานุกรม. ภาวะความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในสิ่งแวดล้อม. เข้าถึงเมื่อ 1 เมษายน 2568, เข้าได้จาก <https://www.scimath.org/lesson-biology/item/9796-2019-02-21-07-11-20>

² ไทยรัฐออนไลน์. (2560). ไช้ความลับวิธีที่ดอกไม้ใช้ช่วยยวนล้อใจผึ้ง. เข้าถึงเมื่อ 1 เมษายน 2568, เข้าได้จาก <https://www.thairath.co.th/news/foreign/1111040>

ซ่อนเจตนาเบื้องหลังที่มุ่งเน้นการแสวงหาผลกำไรหรืออำนาจโดยไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นลักษณะของพฤติกรรมการณ์การล่อลวงและการใช้กลไกทางสังคมเพื่อบรรลุเป้าหมาย

จากความสอดคล้องดังกล่าว ผู้สร้างสรรค์จึงต้องการนำเสนอประเด็นนี้ผ่านงานศิลปะเพื่อสะท้อนและวิพากษ์วิจารณ์สังคมมนุษย์ โดยใช้ดอกไม้เป็นสัญลักษณ์ของความเย้ายวนและการล่อลวง ในขณะที่เกสรดอกไม้ซึ่งมีดวงตาแฝงอยู่นั้น สื่อถึงการถูกจับจ้องและการควบคุมที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความสวยงาม สีเส้นของดอกไม้ที่สดและผิดธรรมชาติเป็นการแสดงออกถึงการเสริมแต่งและความลวงของโลกสมัยใหม่ ซึ่งมนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือในการบิดเบือนความจริงและชี้้นำพฤติกรรมของผู้อื่น การสื่อความหมายของความซับซ้อนทางสังคมอาจจำเป็นต้องอาศัยสัญลักษณ์อื่นร่วมด้วย เช่น ดวงตา หรือแสง ซึ่งสามารถใช้เป็นตัวแทนของการบิดเบือนความจริงและการมองเห็นที่จำกัด

ศิลปะที่นำเสนอสัญลักษณ์เหล่านี้สามารถช่วยกระตุ้นให้ผู้ชมได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับบทบาทของตนเองในสังคม รวมถึงอิทธิพลที่มีต่อการรับรู้ความเป็นจริงของพวกเขา งานศิลปะที่สะท้อนแง่มุมดังกล่าวสามารถพบเห็นได้ในหลายแขนง เช่น งานจิตรกรรมเชิงสัญลักษณ์ การจัดวางศิลปะเชิงแนวคิด และภาพถ่ายเชิงวิพากษ์ ซึ่งล้วนมีเป้าหมายเพื่อเปิดเผยความจริงที่อาจถูกปกปิดไว้ภายใต้ภาพลักษณ์ที่ดี แนวคิดนี้สามารถนำไปใช้ในเชิงปฏิบัติได้ผ่านการสร้างสรรค์ผลงานที่เล่นกับสีเส้นที่ผิดธรรมชาติ และองค์ประกอบที่ดูเหมือนจริงแต่กลับซ่อนความหมายที่ลึกซึ้งเอาไว้ ดวงตาที่ซ่อนอยู่ตามเกสรดอกไม้อาจสร้างความรู้สึกไม่สบายใจให้แก่ผู้ชม เช่นเดียวกับที่มนุษย์รู้สึกเมื่อถูกสอดส่องโดยอำนาจที่มองไม่เห็น ซึ่งเป็นอีกหนึ่งประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างทางสังคมในโลกปัจจุบัน

ธรรมชาติและสังคมมนุษย์ต่างมีโครงสร้างที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกันอย่างลึกซึ้ง พฤติกรรมการใช้ภาพลักษณ์เพื่อประโยชน์ส่วนตนที่พบในมนุษย์สามารถสะท้อนผ่านกระบวนการทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นในระบบนิเวศได้อย่างน่าสนใจ การใช้ศิลปะเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดแนวคิดนี้ไม่เพียงช่วยกระตุ้นให้เกิดการรับรู้และตั้งคำถามต่อโครงสร้างทางสังคม แต่ยังช่วยส่งเสริมการวิพากษ์เชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในสภาพแวดล้อมที่เราอาศัยอยู่ โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่การควบคุมทางสังคมมักแฝงมาในรูปแบบของความงามและการชี้แนะโดยไม่รู้ตัว

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

การสร้างผลงานทัศนศิลป์ชุดนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาพลักษณ์ที่สวยงามเป็นเครื่องมือในการดึงดูด ควบคุม หรือปกปิดความจริงบางอย่างของมนุษย์ ผ่านการใช้สัญลักษณ์ดอกไม้ ดวงตา และสีเส้นที่เกินจริง โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสีสันทรงของดอกไม้ รวมถึงโครงสร้างของเกสรที่ซ่อนดวงตาเพื่อใช้เป็นสัญลักษณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์โดยเปรียบเทียบกับกลไกการล่องวงในธรรมชาติ เช่น การดึงดูดของพืชกินแมลง นำไปสู่การพัฒนาสัญลักษณ์ที่สะท้อนแนวคิดนี้ให้ชัดเจนและแยบยลขึ้น
3. เพื่อสร้างผลงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนการซ่อนเร้นของความไม่พึงประสงค์ไว้ภายใต้ความงามและความสมบูรณ์แบบ กระตุ้นให้ผู้ชมตั้งคำถามเกี่ยวกับความจริงและการรับรู้ในสังคมมนุษย์

สมมติฐานของการศึกษา

การศึกษานี้สามารถสะท้อนให้เห็นถึงความซับซ้อนของตัวตนที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใต้พฤติกรรมของมนุษย์ในชีวิตประจำวัน ผ่านการใช้ดอกไม้ที่เปรียบเสมือนภาพลักษณ์อันแยบยลและล่องวง โดยมีการสอดแทรกสัญลักษณ์เพื่อให้เกิดความรู้สึกแปลกแยก เช่น ดวงตาที่ซ่อนอยู่แทนเกสรดอกไม้ ซึ่งทำให้เกิดการตีความที่ลึกซึ้ง ดวงตาที่ซ่อนในดอกไม้สื่อถึงการมองเห็น การควบคุม และการระแวดระวัง ความงามภายนอกอาจปกปิดความลับหรือความลวง เมื่อสัญลักษณ์เหล่านี้ได้รับการพัฒนาและนำเสนอผ่านผลงานศิลปะ จะกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดความตระหนักและตั้งคำถามต่อสิ่งที่เห็น รวมถึงความจริงที่ซ่อนอยู่ภายใต้ภาพลักษณ์ที่ดูสมบูรณ์แบบ

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
 - 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศกับพฤติกรรมของมนุษย์
วิเคราะห์วิธีที่ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น สีสันทรงและลักษณะพิเศษของดอกไม้ที่ออกแบบมาเพื่อดึงดูดแมลง เปรียบเทียบกับพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์ในการใช้ภาพลักษณ์และสัญลักษณ์เพื่อดึงดูดความสนใจหรือสร้างความเชื่อมั่น โดยพิจารณาถึงการควบคุมและการชี้นำที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน
 - 1.2 การตีความเชิงสัญลักษณ์ในงานศิลปะ
ศึกษาการใช้สัญลักษณ์ที่แฝงไปด้วยความหมายลึกซึ้ง เช่น ดอกไม้ที่ดูงดงามแต่แฝงไปด้วยความแยบยลและการล่องวง รวมถึงเกสรที่ซ่อนดวงตา ซึ่งสามารถเปรียบเทียบกับกรณีที่มนุษย์แสดงออกภายนอกในลักษณะที่น่าดึงดูดแต่มีเจตนาซ่อนเร้นไว้ภายใน
2. ขอบเขตด้านรูปแบบ

2.1 ใช้สัญลักษณ์ของดอกไม้และเกสรที่ตกแต่งด้วยองค์ประกอบที่คล้ายดวงตาในการบรรยายถึงความรู้สึกถูกจับจ้องและถูกควบคุมจากภายนอก โดยเน้นรูปแบบและองค์ประกอบที่มีความหมายลึกซึ้ง เปรียบเสมือนการสะท้อนอำนาจที่แฝงอยู่ในสังคมโดยไม่รู้ตัว ผ่านกระบวนการนำเสนอผลงานจิตรกรรมรูปแบบแฟนตาซี สีนํ้ามันบนผืนผ้าใบ สร้างสรรค์ผลงานที่เล่นกับสีสันผิดธรรมชาติและองค์ประกอบที่ดูเกินจริง ซึ่งสามารถสื่อถึงแนวคิดแห่งการสังเกตและการจับจ้องอย่างมีระบบของความสวยงามภายนอกแต่ซ่อนเร้นเจตนาที่แท้จริงไว้ภายใน

ขั้นตอนของการศึกษา

1. กำหนดหัวข้อและวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์โดยมุ่งเน้นไปที่ความสัมพันธ์และพฤติกรรมของดอกไม้และแมลงกับพฤติกรรมการใช้โฆษณาชวนเชื่อของมนุษย์
2. ศึกษาค้นคว้าการใช้โฆษณาชวนเชื่อในสังคมมนุษย์ เพื่อนำไปเปรียบเทียบกับความสัมพันธ์และพฤติกรรมของดอกไม้และแมลง
3. ลงพื้นที่จริงเพื่อหาของดอกไม้จากสวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์และอุทยานหลวงราชพฤกษ์ จ.เชียงใหม่ รวมถึงศึกษาข้อมูลความเกี่ยวข้องของแมลงและดอกไม้จากสวนสัตว์แมลงสยาม จ.เชียงใหม่
4. สังเคราะห์ข้อมูลแนวคิดรวมถึงวิเคราะห์เทคนิคการสร้างสรรค์ของศิลปินที่ศึกษา
5. สร้างสรรค์ภาพร่างของผลงานผ่านการใช้แอปพลิเคชัน Procreate ในไอแพด
6. สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในรูปแบบแฟนตาซี สีนํ้ามันบนผืนผ้าใบ
7. วิเคราะห์ผลงานการสร้างสรรค์ จัดทำรูปเล่ม และเผยแพร่วารสารวิชาการ

เวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาประมาณ 5 เดือน เริ่มงานวิจัยตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2567

และเสนอวิทยานิพนธ์ / การค้นคว้าอิสระ ภายในเดือนพฤษภาคม พ.ศ.2568

แหล่งข้อมูล

1. สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
2. อุทยานหลวงราชพฤกษ์ อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่
3. สวนสัตว์แมลงสยาม อำเภอแม่ริม เชียงใหม่

4. บทความที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือดอกไม้และคน, Propaganda สำหรับการเคลื่อนที่ของความคิด

อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้าและการสร้างสรรค์ผลงาน

1. ไอแพด
2. สมุดบันทึก
3. สีน้ำมัน
4. กล้องถ่ายภาพ
5. สีอะคริลิก
6. พู่กัน
7. สื่อผสมสีน้ำมัน
8. เฟรมผ้าใบ
9. เกสโซ่
10. กระดาษทรายน้ำ
11. น้ำยาทาเล็บเจล
12. ที่อบยูวี
13. กากเพชรและผงมุก
14. แอร์บรัช
15. ดอกไม้
16. กล้องถ่ายภาพ

การเสนอผลงาน

เสนอผลงานผ่านการจัดนิทรรศการศิลปะ 5x5 ณ Art4C Art Centre ถ.พระรามที่ 4 แขวง
วังใหม่ กรุงเทพมหานคร 10330 ระหว่างวันที่ 18 – 30 มีนาคม 2568

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “จินตภาพของความงามและการล่อลวง” ได้สร้างสรรค์ขึ้นโดยการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ข้อมูลด้านทฤษฎีและบทความที่เกี่ยวข้อง ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างดอกไม้กับคนและโฆษณาชวนเชื่อ และ ข้อมูลด้านรูปแบบและศิลปนิพนธ์ศึกษา ศึกษาวิธีการและเทคนิคของศิลปนิพนธ์พาติศ บุญวิจิตร, Claire Buckley และ การกำกับภาพของภาพยนตร์ Midsommar เทศกาลสยอง (2019)

ข้อมูลด้านทฤษฎีและบทความที่เกี่ยวข้อง

1. ความสัมพันธ์ระหว่างดอกไม้กับคน

จากเนื้อหาในหนังสือ “ดอกไม้กับคน” โดยหม่อมหลวงต๋อย ชุมสาย³ ได้กล่าวถึงพัฒนาการของความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพืชและดอกไม้ว่ามีต้นกำเนิดมายาวนานนับแสนปี โดยค่อย ๆ พัฒนาไปจนเกิดความสัมพันธ์ที่แนบแน่นและลึกซึ้ง ซึ่งในปัจจุบัน ความเกี่ยวข้องระหว่างมนุษย์กับดอกไม้มีความสำคัญรองลงมาจากความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ดังกล่าวปรากฏในหลากหลายด้าน ได้แก่

1.1 ดอกไม้ในฐานะอาหาร

ดอกไม้จำนวนมากสามารถบริโภคได้ โดยมีรสชาติใกล้เคียงกับใบของพืชชนิดเดียวกัน มนุษย์นำดอกไม้มาใช้เป็นส่วนผสมในการปรุงอาหาร เพิ่มกลิ่นหอม และสร้างความน่ารับประทาน เช่น การขงดอกมะลิ ดอกกระดังงาไทย หรือดอกกุหลาบมอญเป็นน้ำดื่ม เพื่อเพิ่มความสดชื่น

1.2 ดอกไม้ในฐานะยา

ดอกไม้บางชนิดถูกนำมาใช้ในการรักษาโรค แม้ออกไม้จะมีใช้ส่วนที่สะสมสารออกฤทธิ์ได้ดีเท่ากับราก ลำต้น หรือเปลือก แต่ก็ยังมีดอกไม้ที่มีคุณสมบัติทางยา เช่น กระดังงาไทยใช้บำรุงหัวใจ ราชพฤกษ์ใช้รักษาแผลเรื้อรัง กรรณิการ์ช่วยแก้ไข้เวียนศีรษะ และทองกวาวใช้ถอนพิษไข้ เป็นต้น จากข้อมูลในคู่มือการศึกษาวิชาเภสัชศาสตร์แผนไทย พบว่าจากพืชที่สามารถนำมาใช้เป็นยาประมาณ 1,000 ชนิด มีพืชที่ใช้ดอกไม้เป็นส่วนประกอบเพียง 92 ชนิดเท่านั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่าดอกไม้แม้จะมีบทบาททางยาน้อยกว่าส่วนอื่น ๆ ของพืช แต่ก็ยังเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่มีคุณค่าในทางการแพทย์

³ หม่อมหลวงต๋อย ชุมสาย. (2515). ดอกไม้กับคน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

1.3 ดอกไม้กับงานศิลปะ

รูปร่าง สี สัน และกลิ่นของดอกไม้มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์ ซึ่งสะท้อนออกมาในงานศิลปะในหลายรูปแบบ แม้ดอกไม้ในสภาพธรรมชาติจะถือเป็นสิ่งที่มีความงามในตนเอง แต่มนุษย์ยังได้นำลักษณะของดอกไม้มาใช้เป็นต้นแบบในการออกแบบลวดลาย โดยเฉพาะในศิลปะไทย เช่น ลายไทยที่ได้รับแรงบันดาลใจจากโครงสร้างของดอกบัว ซึ่งถือเป็นดอกไม้สำคัญที่ใช้ในพิธีกรรมและศิลปะไทยมาแต่โบราณ เชิดชัย เพชรพันธ์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ “ศิลป์ลายไทย” ว่า “ดอกบัวนับว่าเป็นดอกไม้ประจำชาติซึ่งมีมาแต่โบราณ เราถือว่าดอกบัวเป็นดอกไม้สูง ใช้บูชาพระดีกว่าดอกไม้อื่น ๆ เราจึงได้นำเอากลีบดอกบัวธรรมชาติมาดัดแปลงให้เป็นลายไทยขึ้น” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงกระบวนการตีความและการสังเคราะห์ที่ลักษณะของธรรมชาติเข้ากับงานศิลปะอย่างลึกซึ้ง

1.4 ดอกไม้กับความเชื่อและศาสนา

ดอกไม้ยังมีบทบาทในฐานะเครื่องสักการะและเป็นสัญลักษณ์แห่งความเลื่อมใสทางศาสนา เช่น ในพระพุทธศาสนา ดอกบัวปรากฏอยู่ในตำนานการประสูติของพระพุทธเจ้าและถูกใช้เปรียบเปรยถึงการตรัสรู้ ซึ่งแสดงถึงความดีและความงามที่เกิดขึ้นจากความทุกข์และมลทินในโลกมนุษย์ ดอกบัวยังถูกนำมาใช้ประกอบในการถวายสักการะพระพุทธรูปหรือพระเจดีย์ อันสะท้อนถึงความเคารพบูชาและความศรัทธาของพุทธศาสนิกชน

1.5 ดอกไม้กับสตรีเพศ

ในสังคมไทยและวรรณกรรมไทย ดอกไม้มักถูกเปรียบเทียบกับผู้หญิงทั้งในด้านความงาม ความอ่อนหวาน และกลิ่นหอม โดยเฉพาะในบทกวีและวรรณกรรมโบราณที่ใช้ดอกไม้เป็นภาพเปรียบเทียบอวัยวะของสตรี หรือแทนความงามโดยรวม เช่น การเปรียบเทียบเต้านมกับดอกบัว หรือผิวเนื้อกับดอกจำปา ทั้งนี้ การเปรียบเทียบดังกล่าวมิได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของลักษณะทางกายภาพที่เหมือนกัน แต่เป็นการสื่อถึงความรู้สึกหรืออารมณ์ที่เกิดจากการรับรู้ความงามของดอกไม้และสตรีเพศในเชิงนามธรรม จากหลากหลายบทบาทของดอกไม้ที่ปรากฏในชีวิตของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นในฐานะอาหาร ยา รักษาโรค เครื่องประกอบพิธีกรรม ศิลปะ หรือสัญลักษณ์แห่งความเชื่อและความรู้สึกเชิงอารมณ์ ดอกไม้จึงไม่ใช่เพียงสิ่งประดับธรรมชาติ แต่ยังเป็นภาพแทนของตัวตนมนุษย์ในหลายแง่มุม ความสัมพันธ์ระหว่างดอกไม้กับมนุษย์ที่พัฒนาและยึดโยงกันมายาวนาน จึงสะท้อนให้เห็นถึงการตระหนักในคุณค่าทั้งทางกายภาพและนามธรรมอย่างลึกซึ้ง และไม่ใช่เรื่องแปลกที่ดอกไม้จะถูกนำมาใช้เพื่อแทนความหมายของมนุษย์ในกระบวนการสร้างสรรค์ทางศิลปะ

ข้อมูลด้านรูปแบบและศิลปินกรณีกศึกษา

1. ธีร์พาทิศ บุญวิจิตรนิธิธร

ภาพที่ 1 ธีร์พาทิศ บุญวิจิตรนิธิธร

ที่มา : NUMBER 1 GALLERY. (2564). Theekawut Boonvijit. เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน.

เข้าถึงได้จาก <https://www.number1gallery.com/Artist.aspx?name=theekawut-boonvijit>

ธีร์พาทิศ บุญวิจิตร สำเร็จการศึกษาระดับศิลปบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง) สาขาจิตรกรรม และระดับศิลปมหาบัณฑิต สาขาจิตรกรรม จากคณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ประจำภาควิชาจิตรกรรม ณ คณะเดียวกัน โดยนอกเหนือจากบทบาทในด้านการเรียนการสอนแล้ว ธีร์พาทิศยังมีบทบาทสำคัญในฐานะศิลปินร่วมสมัยผู้มีแนวทางการสร้างสรรค์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ผลงานจิตรกรรมของธีร์พาทิศมีลักษณะโดดเด่นในเชิงแฟนตาซี โดยมุ่งเน้นการถ่ายทอดประสบการณ์ภายใน ผ่านการสร้างสรรค์ที่สะท้อนมิติทางจิตวิญญาณของมนุษย์ รวมถึงการตั้งคำถามต่ออารมณ์ ความปรารถนา และเพศสภาพในฐานะองค์ประกอบสำคัญของอัตลักษณ์ งานของเขาแสดงให้เห็นถึงกระบวนการสร้างความหมายที่อาศัยองค์ประกอบทางทัศนศิลป์อันงดงาม ลุ่มลึก และเปี่ยมด้วยสัญลักษณ์ เพื่อเชื้อเชิญให้ผู้ชมได้สัมผัสกับความงามในเบื้องต้น ก่อนจะค่อย ๆ ค้นพบชั้นความหมายที่ซ่อนอยู่ภายใต้ภาพลักษณ์เหล่านั้น⁴

⁴ธีร์พาทิศ บุญวิจิตร. (2568). อาจารย์ประจำภาควิชาจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. สัมภาษณ์, 1 เมษายน.

ในบริบทของการสร้างสรรค์ ชีร์พาทิศให้ความสำคัญกับการใช้สีสดที่มีพลังทางอารมณ์ การจัดองค์ประกอบที่ประณีต และการเลือกใช้วัสดุที่มีคุณสมบัติเฉพาะ โดยเฉพาะวัสดุอย่าง “กากเพชร” ซึ่งเขานำมาใช้อย่างสม่ำเสมอในหลายผลงาน กากเพชรในที่นี้มิได้เป็นเพียงวัสดุประดับตกแต่ง หากแต่เป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนแนวคิดเรื่องเพศสภาพ ความหลากหลายทางเพศ และการสั่นไหวของอัตลักษณ์ทางสังคม ในขณะที่เดียวกันก็มีคุณสมบัติทางกายภาพที่สามารถสะท้อนแสงได้อย่างงดงาม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศิลปินที่มองว่าแสง คือสื่อกลางของการรับรู้ และเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดภาวะภายใน

ภาพที่ 2 Flying Light (2025)

ที่มา : ชีร์พาทิศ บุญวิจิตรนิธิธร. (2025). Flying Light [จิตรกรรม]. Treasure Art Gallery อินเดีย.

ภาพที่ 3 Life of Light (2025)

ที่มา : ซีร์พาทิศ บุญวิจิตรนิธิธร. (2025). Life of Light [จิตรกรรม]. Treasure Art Gallery อินเดีย.

ผลงานจิตรกรรมที่ข้าพเจ้าให้ความสนใจเป็นพิเศษ ได้แก่ Flying Light และ Life of Light ซึ่งจัดแสดงในนิทรรศการ Treasure Art Gallery ประเทศอินเดีย ผลงานทั้งสองชิ้นนี้สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางการใช้ความงามเป็นกลยุทธ์เชิงทัศนศิลป์ในการดึงดูดสายตาของผู้ชม โดยใช้สีสันทันทีที่มีความกลมกลืนและสื่อความหมายได้อย่างแยบยล แผงนัยยะของเรื่องเพศสภาพไว้ภายใต้ภาพลักษณ์ที่เปี่ยมด้วยความเย้ายวน⁵ ทั้งนี้ ศิลปินยังได้ประดับผลงานด้วยกากเพชรและลูกปัดอย่างประณีต ซึ่งไม่เพียงเสริมคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ หากยังเป็นการขบขันแก่นความคิดของงานให้เด่นชัดยิ่งขึ้น

ผลงานของซีร์พาทิศ บุญวิจิตร จึงมิได้เป็นเพียงพื้นที่ของการแสดงออกทางศิลปะในเชิงสุนทรียภาพเท่านั้น หากแต่เป็นพื้นที่ของการสื่อสารเชิงแนวคิดที่ลึกซึ้ง ผ่านภาษาทางทัศนศิลป์ที่เปี่ยมด้วยชั้นเชิงและกลวิธี อันสามารถกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดการตั้งคำถามต่อภาพลักษณ์ที่เห็น และเปิดพื้นที่สำหรับการตีความทางสังคม โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเพศสภาพ ธรรมชาติ ชีวิต และอัตลักษณ์ของมนุษย์ในโลกสมัยใหม่

⁵ ซีร์พาทิศ บุญวิจิตรนิธิธร. (2025). อาจารย์ประจำภาควิชาจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. สัมภาษณ์ 9 เมษายน.

2. Claire Buckley

ภาพที่ 4 Claire Buckley

ที่มา : Claire Buckley. เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 เมษายน. เข้าถึงได้จาก <https://www.clairebuckley.com/>

Claire Buckley เป็นศิลปินหญิงชาวอเมริกันที่อาศัยและสร้างสรรค์ผลงานอยู่ ณ เมืองบรู๊กลิน รัฐนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา เธอได้เผยแพร่ประวัติส่วนตัวผ่านเว็บไซต์⁶ของตนเองว่าเติบโตในเขตเวสต์เชสเตอร์ (Westchester) ก่อนจะย้ายเข้าสู่มหานครนิวยอร์กเพื่อประกอบอาชีพในสายงานแฟชั่น โดยเคยดำรงตำแหน่งด้านโซเซียลมีเดียให้กับแบรนด์ชั้นนำระดับโลก อาทิ Rebecca Minkoff, alice + olivia และ New York Fashion Week (NYFW) ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยความเร่ร่อนและแรงกดดันสูง ในเวลานั้นเอง Buckley เริ่มหันมาวาดภาพเพื่อเป็นช่องทางในการเยียวยาทางใจ และปลดปล่อยความรู้สึกภายใน ซึ่งต่อมา ผลงานของเธอได้รับความสนใจในวงกว้างจนกลายเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญที่ทำให้เธอตัดสินใจลาออกจากงานประจำ และหันมาอุทิศตนให้กับ การสร้างสรรค์งานศิลปะอย่างเต็มตัว ผลงานของเธอได้รับการจัดแสดงในแกลเลอรี บริษัทเอกชน และคอลเลกชันส่วนตัวในหลายประเทศทั่วโลก

ประสบการณ์ในวัยเด็กของ Buckley โดยเฉพาะการสูญเสียบิดาจากปัญหาการเสพติดเมื่อเธอมีอายุเพียง 7 ขวบ ได้หล่อหลอมให้แนวคิดเรื่องความตายกลายเป็นสิ่งที่เธอรู้สึกได้อยู่เสมอเปรียบเสมือนเงาที่ติดตามเธอมาในทุกช่วงเวลา ทั้งในห้วงแห่งความสุขและความเจ็บปวด อย่างไรก็ตาม

⁶ Claire Buckley. เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 เมษายน. เข้าถึงได้จาก <https://www.clairebuckley.com/>

ตาม เธอสามารถแปรเปลี่ยนความเศร้า ความโศก และความห่างไกลนั้นให้กลายเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะ ซึ่งสะท้อนอย่างเด่นชัดในผลงานชุด Fairy Lights (2565)

ภาพที่ 5 ผลงานชุด fairy lights (2565)

ที่มา : Claire Buckley. เข้าถึงเมื่อวันที่ 19 เมษายน. เข้าถึงได้จาก

<https://www.clairebuckley.com/>

ผลงานชุด Fairy Lights อาจนับได้ว่าเป็นบทกวีทางทัศนศิลป์ที่ถ่ายทอดความทรงจำและความรักผ่านแสงสว่างอันแผ่วเบา ศิลปินเลือกใช้โทนสีที่อ่อนโยนและนุ่มนวล ได้แก่ สีพาสเทลในโทนม่วง ชมพู ส้ม เหลือง และฟ้า ไล่เฉดสีอย่างกลมกลืนราวกลุ่มหมอกหรือออร่าที่ปรากฏในความฝัน จุดเด่นของผลงานชุดนี้อยู่ที่การใช้แสงสีรุ้งซึ่งปรากฏในแทบทุกชิ้นงาน แสงดังกล่าวเปรียบเสมือน fairy lights หรือแสงแห่งจิตวิญญาณ ที่สื่อถึงความรักและความคิดถึงซึ่งยังคงสถิตอยู่ แม้ผู้เป็นที่รักจะล่วงลับไปแล้วก็ตาม ดังถ้อยคำของศิลปินที่ว่า

“เรารู้สึกถึงการปรากฏตัวของคนที่จากไป...ไม่ใช่เพราะความตาย แต่อยู่ในรูปของความรักที่ยังคงอยู่” – Claire Buckley⁷

ผลงานของ Buckley มิได้สะท้อนเพียงอารมณ์แห่งความเศร้าเท่านั้น หากยังสื่อถึงพลังของการเยียวยา ความหวัง และการเชื่อมโยงระหว่างโลกของผู้เป็นกับผู้ล่วงลับ เธอสามารถหยิบยกแสงองค์ประกอบที่ดูธรรมดาในชีวิตประจำวันมาถ่ายทอดในเชิงจิตวิญญาณที่ลึกซึ้งและงดงาม หัวใจสำคัญที่ข้าพเจ้าให้ความสนใจในผลงานของ Buckley คือการใช้แสง ซึ่งเป็นองค์ประกอบทางธรรมชาติทั่วไป มาสร้างสรรค์เป็นความงามบนผืนผ้าใบ ผ่านการเลือกใช้สีที่ละมุนตาและเต็มไปด้วยความหมายเชิงนามธรรม เธอสามารถวาดแสงให้ดูมีชีวิต มีความเปล่งประกาย ขณะเดียวกันก็ไม่

⁷ Claire Buckley. (2565). เข้าถึงเมื่อวันที่ 18 เมษายน. เข้าถึงได้จาก

<https://www.clairebuckley.com/fairylights>

รบกวนสายตา หากกลับให้ความรู้สึกสงบ ผ่อนคลาย และเปิดช่องทางสู่การตีความส่วนบุคคล แรงบันดาลใจจากการใช้แสงของเธอ กลายเป็นแรงบันดาลใจให้ข้าพเจ้านำมาปรับใช้ในการพัฒนาผลงานของตนเอง โดยใช้เพียงแสงเพื่อสื่อสารความรู้สึกอย่างลึกซึ้งผ่านการจัดวางและสีในเชิงศิลปะอย่างมีความหมาย

3. Lee Yong Baek

Lee Yong Baek คือหนึ่งในศิลปินที่โดดเด่นและทรงพลังอย่างยิ่ง ด้วยวิธีการนำเสนอที่เฉียบคม แฝงนัยยะทางการเมือง สังคม และจริยธรรมไว้อย่างแนบเนียนภายใต้ภาพลักษณ์แห่งความงาม ศิลปินชาวเกาหลีใต้ผู้นี้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก Hongik University และศึกษาต่อยัง Staatliche Kunstakademie Düsseldorf ประเทศเยอรมนี ผลงานของเขาสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการผสมผสานเทคโนโลยีร่วมสมัย วัสดุสังเคราะห์ และการวิพากษ์เชิงสัญลักษณ์เข้าด้วยกันอย่างลุ่มลึก ทั้งยังท้าทายขอบเขตของความงามและความจริงในโลกปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง

หนึ่งในผลงานที่สะท้อนแนวคิดข้างต้นได้อย่างชัดเจน คือ Angel Soldier ซึ่งจัดแสดงใน Venice Biennale ปี ค.ศ. 2011 ผลงานชิ้นนี้อยู่ในรูปแบบวิดีโออินสตอลเลชัน นำเสนอภาพของดอกไม้หลากสีที่โบกไหวอย่างแผ่วเบาราวต้องลมกลางทุ่งหญ้า ทว่าความงดงามที่เห็นกลับไม่ใช่สิ่งที่ปรากฏจริง หากเป็นเพียงเครื่องพรางเร้นชุดทหารลายพรางซึ่งแฝงตัวอยู่เบื้องหลังกลีบดอกไม้เหล่านั้น เมื่อผู้ชมเพ่งพินิจอย่างใกล้ชิดจึงพบว่า ดอกไม้ทุกดอกล้วนถูกประดิษฐ์ขึ้นบนเครื่องแบบทหารที่ติดอาวุธครบมือ พร้อมทั้งจะปฏิบัติการได้ทุกเมื่อ

จากบทความในเว็บไซต์ Korean Artist Project⁸ บทสัมภาษณ์ของ Lee Yong Baek เปิดเผยว่าเขาใช้กลยุทธ์ของการพรางกายด้วยความงาม (camouflage by beauty) เพื่อสื่อสารความย้อนแย้งระหว่างสิ่งที่ดูอ่อนโยนกับเจตนาที่แฝงไว้ด้วยความรุนแรง ดอกไม้ที่ควรเป็นสัญลักษณ์ของสันติ กลับกลายเป็นฉากหน้าของอำนาจทางทหาร ความตึงตังจึงถูกใช้เป็นเครื่องมือในการกลบเกลื่อนความจริง เช่นเดียวกับที่ภาพลักษณ์แห่งความงามในหลายบริบทร่วมสมัยมักถูกนำมาใช้เพื่อโน้มน้าวชักจูง หรือแม้แต่ควบคุมจิตสำนึกของผู้คนโดยไม่รู้ตัว

⁸ Korean Artist Project. (2011). Angel Soldier(Installation View), 2011. เข้าถึงเมื่อ 11 มิถุนายน 2568. เข้าถึงได้จาก

http://www.koreanartistproject.com/eng_artist.art?method=artistView&flag=artist&auth_reg_no=49

ภาพที่ 6 Angel Soldier (2011)

ที่มา : Art Basel. (2011). เข้าถึงเมื่อ 11 มิถุนายน 2568. เข้าถึงได้จาก

<https://www.artbasel.com/catalog/artwork/15385/Yongbaek-Lee-Angel-Soldier-Photo-No-7>

ความลวงตาที่ปรากฏในผลงาน Angel Soldier จึงเป็นการวิพากษ์โดยตรงต่อระบบสังคมบริโภคนิยมและกลไกของการโฆษณาชวนเชื่อ (propaganda) ที่มีอาศัยภาพลักษณ์อันงดงามและประณีตเพื่อกลบเกลื่อนเจตนาแห่งการครอบงำและความไม่เป็นธรรม ผลงานชิ้นนี้ทำหน้าที่เสมือนม่านบังตาที่ห่อหุ้มโครงสร้างแห่งความรุนแรงไว้อย่างแนบเนียน และในขณะเดียวกันก็ทำทนายให้ผู้ชมตั้งคำถามถึงสิ่งที่พวกเขากำลังเห็น

ในด้านของวัสดุและวิธีนำเสนอ ศิลปินเลือกใช้ดอกไม้พลาสติก ชุดลายพราง และระบบกลไกการเคลื่อนไหว ร่วมกับเทคโนโลยีวิดีโอ เพื่อสร้างประสบการณ์เชิงภาพที่ทั้งเย้ายวนและน่าหวาดหวั่นไปพร้อมกัน เมื่อความงามถูกใช้เป็นอาวุธทางสายตา ผู้ชมจึงไม่อาจแน่ใจได้ว่า สิ่งที่มีมนต์เสน่ห์นั้นคือความจริง หรือเป็นเพียงฉากหน้าที่ออกแบบมาเพื่อชี้นำความคิดอย่างแนบเนียน

การศึกษาแนวคิดและรูปแบบของผลงาน Angel Soldier มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนากระบวนการสร้างสรรค์ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งมุ่งสำรวจกลไกของความงามในฐานะเครื่องมือของการล่อลวง การควบคุม และการบิดเบือนความจริง ข้าพเจ้าพบว่า แนวคิดของ Lee Yong Baek ได้ขยายขอบเขตความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ดอกไม้ ไม่ใช่เพียงในฐานะสัญลักษณ์ของความงามทาง

ธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังทำหน้าที่เป็นฉากหน้าที่สามารถพรางซ่อนการทำงานของอำนาจ และโน้มน้ำหนักความคิดของผู้ชมโดยไม่รู้ตัว

ข้าพเจ้าจึงได้นำแนวคิดนี้มาปรับใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม โดยเฉพาะในประเด็นของการใช้ดอกไม้เป็นสัญลักษณ์ของภาพลักษณ์ที่ถูกปรุงแต่ง กลีบดอกไม้ในผลงานของข้าพเจ้าอาจดูอ่อนหวานและน่าหลงใหล แต่แฝงไว้ด้วยดวงตาซึ่งทำหน้าที่เป็นตัวแทนของการถูกจ้องมอง การควบคุม และการเฝ้าสังเกตจากภายนอกเปิดโอกาสให้ผู้ชมตั้งคำถามต่อความงามที่ตนเผชิญอยู่ เช่นเดียวกับที่ Angel Soldier ซ่อนชุดทหารไว้ภายใต้ดอกไม้ ความงามในงานของข้าพเจ้าก็ไม่ได้มีเจตนาเพื่อสร้างความพึงพอใจทางสายตาเท่านั้น หากแต่ทำหน้าที่เป็นกับดักของการรับรู้ ที่ดึงดูดผู้ชมเข้าสู่ภาพลักษณ์ที่เฝ้าหวง ก่อนจะเผยให้เห็นร่องรอยของสิ่งที่ไม่น่าไว้วางใจ

4. การกำกับภาพของภาพยนตร์ Midsommar เทศกาลสยอง (2562)

“Midsommar” (2562) ผลงานของผู้กำกับชาวอเมริกัน อารี แอสเตอร์ เป็นภาพยนตร์สยองขวัญที่ฉีกขนบเดิมอย่างสิ้นเชิง ด้วยการนำเสนอเรื่องราวภายใต้บรรยากาศของแสงแดดจ้า พุ่มหญ้าสีเขียวขจี และผู้คนในชุดขาวที่เปี่ยมด้วยรอยยิ้ม แต่กลับซ่อนความสยดสยองอันบิดเบี้ยวไว้ภายในอย่างแนบเนียน ภาพยนตร์เล่าเรื่องราวของคู่รักชาวอเมริกันที่เดินทางไปยังหมู่บ้านเล็ก ๆ แห่งหนึ่งในประเทศสวีเดน เพื่อเข้าร่วมงานเฉลิมฉลอง Summer Solstice หรือวันครีมายัน ซึ่งเป็นวันที่พระอาทิตย์ขึ้นนานที่สุดในรอบปี อย่างไรก็ตาม ภายใต้ความสดใสและบรรยากาศแสนอบอุ่นของชนบทสวีเดน กลับแฝงด้วยพิธีกรรมสุดสยองและความบ้าคลั่งที่เกินคาด⁹

ภาพที่ 7 Midsommar เทศกาลสยอง (2562)

ที่มา : Ari Aster, ผู้กำกับ. (2562). Midsommar [ภาพยนตร์]. อเมริกา: A24.

⁹ ญัฐนันท์ เกลิมพนัส. (2562). Midsommar ยิ่งสว่างยิ่งมืดมน ยิ่งไม่รู้ยิ่งน่ากลัว. เข้าถึงเมื่อวันที่ 18 เมษายน. เข้าถึงได้จาก <https://thestandard.co/midsommar-2/>

หนึ่งในจุดเด่นสำคัญที่ทำให้ Midsommar แตกต่างจากภาพยนตร์สยองขวัญทั่วไป คือการกำกับภาพที่โดดเด่นของ พาเวล โปโกร์เซลสกี (Pawel Pogorzelski) ผู้กำกับภาพ ซึ่งได้ออกแบบองค์ประกอบทางศิลป์ทั้งในด้านแสง สี และการจัดวางภาพอย่างมีระบบ เพื่อกระตุ้นปฏิกิริยาทางจิตวิทยาในระดับลึกของผู้ชม ทั้งนี้ ช่องวิเคราะห์ภาพยนตร์ Art of และ สัมภาษณ์ได้เสนอประเด็นการวิเคราะห์องค์ประกอบทางศิลป์ในภาพยนตร์เรื่องนี้ไว้อย่างน่าสนใจในสามประเด็นหลัก ดังนี้

1. การใช้สีที่สดใสจนน่าขนลุก

โดยปกติแล้ว ภาพยนตร์สยองขวัญมักใช้โทนสีทึบหรือมืดเพื่อสะท้อนความน่ากลัวและความไม่แน่นอนของสิ่งที่เรามองไม่เห็น ทว่าผู้กำกับ อารี แอสเตอร์ กลับเลือกใช้สี พาสเทลสดใส ในแทบทุกฉากของ Midsommar ไม่ว่าจะเป็นเสื้อผ้าสีขาวบริสุทธิ์ของชาวหมู่บ้าน หรือทุ่งหญ้าและดอกไม้สีสดใสที่ดูงดงามเกินจริง การใช้สีเหล่านี้ให้ความรู้สึกเหมือนอยู่ในโลกแฟนตาซี มากกว่าความเป็นจริง แต่สิ่งที่ทำให้ผู้ชมรู้สึกขัดแย้งคือ ความสดใสที่มากเกินไปจนกลายกลายเป็นความไม่สบายตา และสร้างอารมณ์อึดอัดโดยไม่ต้องพึ่งพาเงาหรือความมืดเลย

ภาพที่ 8 Midsommar เทศกาลสยอง (2562)

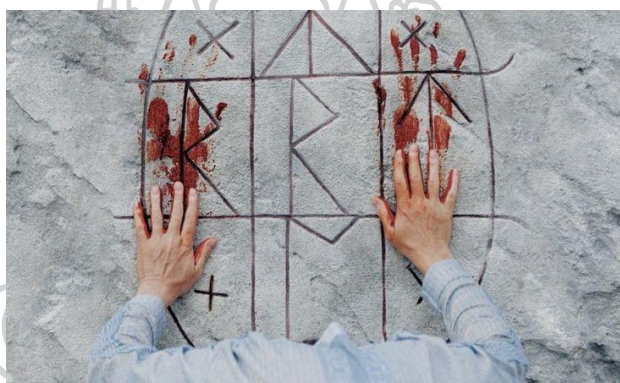
ที่มา : Ari Aster, ผู้กำกับ. (2562). Midsommar [ภาพยนตร์]. อเมริกา: A24.

สีที่ควรจะให้ความรู้สึกผ่อนคลาย กลับถูกใช้เพื่อขบขันความวิปริต ภายใต้ความเรียบง่าย เช่น ดอกไม้หลากสีที่ประดับทั่วตัวละครเอกในฉากท้ายเรื่อง แม้จะสวยงาม แต่กลับให้ความรู้สึกคล้ายกับว่าตัวละครถูกกลืนหายไป ในธรรมชาติที่ไร้ความปรานี เป็นการตั้งคำถามถึงความจริงแท้และความลวงของความงามที่ปรากฏอยู่ตรงหน้า ดังที่ Pogorzelski ผู้กำกับภาพได้กล่าวไว้ว่า เขาตั้งใจจะใช้

แสงและสีในลักษณะที่ "มากเกินไปจนทำให้รู้สึกผิดธรรมชาติ"¹⁰ เพื่อทำลายความรู้สึกปลอดภัยของผู้ชม

2. การใช้แสงสว่าง: แสงที่เปิดเผยความโหดร้าย

Midsommar พลิทช์ของหนังสยองขวัญด้วยการใช้แสงสว่างตลอดทั้งเรื่อง ไม่มีมุมมืดให้ซ่อนเร้นความสยอง ทุกฉาก ทุกเหตุการณ์ถูกเปิดเผยอย่างชัดเจน โดยเฉพาะฉากที่มีความรุนแรงและวิปริต เช่น การพลีชีพตามประเพณี หรือฉากการบูชาวิญญาณ หนังไม่เพียงแต่ไม่ปิดบัง แต่ยังจงใจเปิดให้เห็นอย่างเต็มตา เหมือนเป็นการบังคับให้ผู้ชมเผชิญหน้ากับสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แสงอาทิตย์ซึ่งโดยปกติจะเป็นตัวแทนของความปลอดภัยและความอบอุ่น กลับกลายเป็นเครื่องมือในการขบขันความมืดในจิตใจมนุษย์ที่เผยออกมาผ่านพิธีกรรมแปลกประหลาดของหมู่บ้าน Hårga

ภาพที่ 9 Midsommar เทศกาลสยอง (2562)

ที่มา : Ari Aster, ผู้กำกับ. (2562). Midsommar [ภาพยนตร์]. อเมริกา: A24.

¹⁰ Filmmaker Magazine. (2019). The Unsettling Glow of Daylight: DP Pawel Pogorzelski on Shooting the Folk Horror of Midsommar. เข้าถึงเมื่อ 18 เมษายน. เข้าถึงได้จาก <https://filmmakermagazine.com/107838-the-unsettling-glow-of-daylight-dp-pawel-pogorzelski-on-shooting-the-folk-horror-of-midsommar>

3. ความสมมาตร: ระบบระเบียบที่อึดอัด

ภาพที่ 10 Midsommar เทศกาลสยอง (2562)

ที่มา : Ari Aster, ผู้กำกับ. (2562). Midsommar [ภาพยนตร์]. อเมริกา: A24.

อีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญคือการใช้ความสมมาตรซึ่งปรากฏอยู่ในแทบทุกองค์ประกอบของฉาก ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างอาคาร ฉากเต้นรำ หรือแม้แต่ในองค์ประกอบภาพของเฟรมที่กล้องถ่าย สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงความเป็นระบบระเบียบที่ดูเหมือนจะสมบูรณ์แบบ แต่กลับกดดันผู้ชมให้รู้สึกอึดอัดและหวาดระแวง ความสมบูรณ์แบบในที่นี้มีได้ชวนให้รู้สึกปลอดภัย หากแต่เป็นความเป๊ะที่น่าขนลุก รวกับว่าเรากำลังมองเห็นระบบที่ถูกออกแบบมาเพื่อควบคุมหรือกดขี่ การใช้ความสมมาตรและองค์ประกอบภาพที่คำนวณอย่างละเอียด ถือเป็นอีกหนึ่งวิธีที่แสดงถึงการควบคุมทางสังคมในหมู่บ้าน Hårga ได้อย่างชัดเจน

Midsommar จึงไม่ใช่แค่ภาพยนตร์สยองขวัญ แต่คือการทดลองศิลปะผ่านภาพเคลื่อนไหวที่กล้าเผชิญหน้ากับคำถามพื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์และสังคม มันชี้ให้เห็นว่า ความน่ากลัวไม่จำเป็นต้องอยู่ในความมืด หากแต่อาจแฝงอยู่ในสิ่งที่ดูงดงาม สะอาดสะอาด และมีระเบียบก็ได้ แนวทางการเล่าเรื่องและการจัดองค์ประกอบของภาพยนตร์เรื่องนี้ สามารถนำมาเป็นต้นแบบหรือแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะร่วมสมัยที่ต้องการตั้งคำถามกับความสมบูรณ์แบบ และ ทำทลายความงามที่ปรากฏอยู่ภายนอก ผลงานศิลปะสามารถใช้ภาพลักษณ์ที่ดูสวยงาม สดใส และกลมกลืน เพื่อซ่อนแนวคิดที่ย้อนแย้งหรือไม่สบายใจไว้ใน เช่นเดียวกับ Midsommar ที่ใช้ภาพของเทศกาลฤดูร้อนและดอกไม้หลากสีสันเป็นฉากหน้าในการสะท้อนด้านมืดของความเชื่อ วัฒนธรรม และความรุนแรงที่ซ่อนอยู่ในสังคม Midsommar กลายเป็นตัวอย่างอันทรงพลังของการใช้สื่อทัศนศิลป์เพื่อสื่อสารความย้อนแย้งของมนุษย์ และเป็นแรงบันดาลใจให้กับนักสร้างสรรค์ที่ต้องการสำรวจความเปราะบางของความงาม และตั้งคำถามต่อโลกที่ดูดีเกินไปแต่แฝงไปด้วยบางสิ่งที่เราไม่อาจเข้าใจหรือยอมรับได้อย่างง่ายดาย

จากการได้รวบรวมและวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อของงานสร้างสรรค์ทำให้ผู้เขียนตระหนักถึงกลไกบางอย่างที่ทำงานเงียบๆ แต่ทรงอิทธิพลอย่างยิ่งในสังคมร่วมสมัย โดยเฉพาะในประเด็นของ โฆษณาชวนเชื่อ ซึ่งไม่ได้เป็นเพียงเครื่องมือสื่อสารธรรมดา หากแต่เป็นกลยุทธ์อันแยบยลที่สามารถกำหนดความเชื่อ ทศนคติ และพฤติกรรมของผู้คนได้อย่างแนบเนียน ในโลกที่สื่อมีบทบาทมากกว่าที่เคยเป็น ไม่ว่าจะผ่านบทความ ภาพยนตร์ คลิปวิดีโอ หรือแม้แต่โพสต์เล็ก ๆ ในโซเชียลมีเดีย ล้วนแฝงนัยยะแห่งการชี้นำไว้ไม่มากนักน้อย ความงามที่ถูกจัดวางไว้อย่างประณีต ภาษาที่ชวนคล้อยตาม หรือบรรยากาศที่ดูน่าเชื่อถือ ล้วนเป็นองค์ประกอบที่ถูกออกแบบมาเพื่อดึงดูดและชี้นำโดยไม่ให้เราตัว สิ่งที่ทำให้โฆษณาชวนเชื่อมีพลังอย่างยิ่ง คือการใช้ความงาม เป็นเครื่องมือที่ซ่อนเจตนาไว้ภายใต้รูปลักษณ์อันสะอาดตา และเป็นมิตร ความงามที่เห็นอาจถูกออกแบบเพื่อให้เชื่อ เพื่อให้คล้อยตาม หรือแม้แต่เพื่อปิดบังความจริงบางอย่างไว้เบื้องหลัง และยิ่งเมื่อผู้เขียนได้เปรียบเทียบปรากฏการณ์นี้กับกลไกในธรรมชาติ ก็ยิ่งตระหนักว่ากลไกของความงามเพื่อการเอาตัวรอดนั้นมิได้จำกัดอยู่เพียงในหมู่มสิ่งมีชีวิต หากแต่ยังสะท้อนออกมาในพฤติกรรมของมนุษย์ด้วยกัน

ด้วยเหตุนี้เอง ผู้เขียนจึงให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าว และหยิบยกขึ้นมาเป็นแนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน ไม่ใช่เพียงเพื่อแสดงออกทางความงามเชิงรูปธรรม หากแต่ต้องการให้ผลงานศิลปะกลายเป็นพื้นที่ของการตั้งคำถาม การพิจารณา และการวิพากษ์ ให้ผู้ชมไม่เพียงแต่รับชม หากแต่รู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการคิด และเริ่มมองเห็นความจริงเบื้องหลังภาพที่ปรากฏ นำไปสู่การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางความคิดในสังคมร่วมสมัย ทำให้เราไม่หลงเชื่อในสิ่งที่ถูกจัดวางมาเพื่อให้เชื่อ หากแต่กลายเป็นผู้เลือกเชื่อในสิ่งที่ผ่านการไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วนแล้วจริง ๆ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “จินตภาพจากความงามและการล่องลอย” มุ่งสำรวจบทบาทของความงามในฐานะเครื่องมือของการโฆษณาชวนเชื่อ โดยได้สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสีน้ำมันบนผืนผ้าใบที่เปรียบเปรยถึงสังคมมนุษย์ซึ่งมักใช้ภาพลักษณ์อันงดงามเป็นเครื่องมือในการโน้มน้าวจิตใจ ซ่อนเจตนาเบื้องหลังไว้ภายใต้รูปลักษณ์ที่ดูสะอาดตา เป็นมิตร และปราศจากพิษภัย ความงามในบริบทนี้จึงมิได้เป็นเพียงสุนทรียะที่ชวนให้หลงใหล หากแต่ถูกออกแบบเพื่อชักนำความเชื่อ ปิดบังข้อเท็จจริง หรือแม้แต่บิดเบือนความเป็นจริงเพื่อวัตถุประสงค์บางประการ

ภายใต้รูปแบบทางทัศนศิลป์ ดอกไม้ถูกนำเสนอในฐานะสัญลักษณ์ที่มีนัยยะซับซ้อน ไม่ใช่เพียงวัตถุธรรมชาติดีที่ให้ความรื่นรมย์ แต่คือภาพแทนของความเย้ายวน ความลวง และการชักนำ โดยเฉพาะเมื่อดอกไม้ในผลงานถูกแทรกแฝงด้วยดวงตาที่ซ่อนอยู่ภายในเกสร ซึ่งสื่อถึงการถูกจับจ้อง การควบคุม และการรับรู้ที่ถูกกำกับภายใต้สิ่งที่ดูงดงามไร้พิษภัย การเลือกใช้สีสดใสเกินจริงสะท้อนถึงการปรุงแต่งในโลกสมัยใหม่ ที่เน้นการผลิตภาพความจริงให้น่าหลงใหล เพื่อบรรลุเป้าหมายบางอย่างที่มีอาจมองเห็นได้ในเบื้องตัน

การจัดองค์ประกอบทางศิลป์ โดยเฉพาะการแทรกสัญลักษณ์อย่างดวงตาและแสง ยังถูกใช้เป็นกลวิธีในการถ่ายทอดภาวะของความอึดอัด ความไม่สบายใจ และแรงกดดันที่ซ่อนตัวอยู่ในโครงสร้างทางอำนาจของสังคม ทั้งในพื้นที่ทางกายภาพและในโลกดิจิทัล อันเป็นพื้นที่ที่ผู้คนต่างอยู่ภายใต้การสอดส่องและอิทธิพลโดยไม่รู้ตัว ด้วยแนวทางดังกล่าว ผลงานศิลปะในชุดนี้จึงมิได้มุ่งหวังเพียงการสร้างความงดงามให้แก่ผู้ชม หากแต่ต้องการกระตุ้นให้เกิดการตั้งคำถาม พิจารณา และวิพากษ์ต่อสิ่งที่ตนพบเห็น เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางความคิดให้แก่สังคมร่วมสมัย อันจะนำไปสู่การตระหนักรู้ถึงอำนาจของการโฆษณาชวนเชื่อที่แฝงอยู่ในภาพลักษณ์แห่งความงาม และส่งเสริมให้ผู้ชมเป็นผู้เลือกเชื่อในสิ่งที่ผ่านกระบวนการไตร่ตรองอย่างรอบคอบโดยไม่ตกเป็นเหยื่อของสิ่งที่ถูกจัดวางมาเพื่อให้เชื่ออย่างไร้ข้อกังขา

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าจึงได้ดำเนินการเรียบเรียงกระบวนการอธิบายแนวทางการสร้างสรรค์ผลงาน โดยเริ่มจากการศึกษาค้นคว้าเชิงทฤษฎี เพื่อรวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นประเด็นหลักในการพัฒนาแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ จากนั้นจึงดำเนินการลงพื้นที่จริงเพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพของพืชพรรณธรรมชาติ โดยเฉพาะดอกไม้และแมลง เพื่อทำความเข้าใจ

โครงสร้าง รูปทรง สี สัน ตลอดจนรายละเอียดที่ซ่อนอยู่ในธรรมชาติ อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงรูปธรรม กระบวนการดังกล่าวนำไปสู่การพัฒนาแบบร่าง (sketches) เพื่อทดลององค์ประกอบต่าง ๆ ของผลงาน นำไปสู่ขั้นตอนการทดลองเทคนิคและวิธีการในการสร้างสรรค์เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ทางทัศนศิลป์ที่สอดคล้องกับแนวคิดและเป้าหมายที่กำหนดไว้ จากนั้นข้าพเจ้าได้นำองค์ความรู้และผลการทดลองทั้งหมดมาบูรณาการเข้าสู่ขั้นตอนของการสร้างสรรค์ผลงานอย่างเป็นระบบ จนกระทั่งผลงานเสร็จสมบูรณ์

1. ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

ในการดำเนินกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ข้าพเจ้าเริ่มต้นด้วยการศึกษาข้อมูลจากการค้นคว้าเชิงทฤษฎี โดยมุ่งเน้นในประเด็นเรื่องกลไกของการโฆษณาชวนเชื่อที่ใช้ความงามเป็นเครื่องมือหลักในการชักจูงหรือหลอกลวง ซึ่งพบว่าความงามในที่นี้มีได้มีเพียงหน้าที่สร้างความรื่นรมย์ทางสายตา แต่สามารถแฝงนัยของการควบคุมและชี้นำเจตจำนงของผู้รับสารอย่างแนบเนียน จากการศึกษาดังกล่าว ข้าพเจ้าได้นำประเด็นเรื่องกลไกความงาม มาผนวกกับการศึกษาคุณลักษณะของดอกไม้ ในฐานะสิ่งมีชีวิตที่มีความงดงามตามธรรมชาติ และมีบทบาทสำคัญในการล่อลวงแมลงเพื่อการผสมเกสร ไม่ว่าจะเป็นการใช้สี สัน กลิ่น รูปทรง หรือการเคลื่อนไหว เพื่อดึงดูดสิ่งมีชีวิตอื่นเข้าสู่ระบบนิเวศของตน ทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นว่า ดอกไม้มิใช่เพียงสัญลักษณ์ของความงามเท่านั้น หากแต่เป็นกลไกแห่งการล่อลวงที่ทรงพลัง ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าดอกไม้คือวัตถุทางธรรมชาติที่เหมาะสมอย่างยิ่งในการใช้เป็นองค์ประกอบหลักของการสื่อสารเชิงสัญลักษณ์ในผลงานศิลปะ เพื่อสะท้อนปรากฏการณ์ทางสังคมของมนุษย์ที่มีลักษณะการใช้ความงามในลักษณะเดียวกัน

ด้วยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงวางแผนการลงพื้นที่เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพของดอกไม้ในเชิงลึก โดยเลือกจังหวัดเชียงใหม่เป็นพื้นที่ศึกษาหลัก เนื่องจากมีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ประกอบด้วยแหล่งเพาะปลูกและจัดแสดงพันธุ์ไม้หลากหลายชนิด อีกทั้งยังเป็นที่ตั้งของแหล่งเรียนรู้สำคัญ อาทิ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ และสวนสัตว์แมลง ซึ่งเอื้อต่อการศึกษาทั้งพันธุ์พืชและแมลงในแง่มุมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของผลงาน ข้าพเจ้าเริ่มต้นการเก็บข้อมูลภาคสนาม ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์ ตำบลแม่เหียะ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นสถานที่จัดงานมหกรรมพืชสวนโลกเฉลิมพระเกียรติฯ ราชพฤกษ์ถึงสองครั้ง มีขนาดพื้นที่กว้างขวาง บรรยากาศร่มรื่น และประกอบด้วยโซนการจัดแสดงพรรณไม้ที่หลากหลาย ข้าพเจ้าได้มุ่งเน้นการศึกษาในโซนที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ ได้แก่ เรือนกล้วยไม้ เรือนไม้ดอก โลกแมลง เรือนร่มไม้ เรือนพืชทะเลทราย เรือนพืชไร่ดิน โชนไม้กลุ่มสี และโดมกุหลาบ โดยเน้นพิจารณา

ลักษณะทางสุนทรียศาสตร์ เช่น สี สัน รูปทรง องค์ประกอบ และกลไกการล่องวางของพรรณไม้แต่ละชนิด

ภาพที่ 11 แผนที่อุทยานหลวงราชพฤกษ์
ที่มา : อุทยานหลวงราชพฤกษ์. เข้าถึงเมื่อ 20 เมษายน. เข้าถึงได้จาก
<https://www.royalparkrajapruek.org/Map>

โซนที่ข้าพเจ้าให้ความสนใจเป็นพิเศษคือเรือนกล้วยไม้ และ เรือนไม้ดอก ซึ่งเป็นพื้นที่แสดงพันธุ์ไม้ที่มีความงดงามและหลากหลายสูง เรือนกล้วยไม้ เป็นโรงเรือนขนาดกลางที่รวบรวมกล้วยไม้จากหลากหลายประเทศ ภายในเรือนมีการออกแบบภูมิทัศน์ให้ใกล้เคียงธรรมชาติ มีสายธารไหลผ่านเพื่อหล่อเลี้ยงพืชพรรณ ทำให้สามารถสังเกตโครงสร้าง ลวดลาย สี สัน และขนาดของกล้วยไม้แต่ละชนิดได้อย่างใกล้ชิด กล้วยไม้แต่ละพันธุ์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวทั้งในด้านรูปทรงและการจัดเรียงกลีบอันเป็นแหล่งแรงบันดาลใจสำคัญในการออกแบบองค์ประกอบในผลงานจิตรกรรม

ภาพที่ 12 ภาพภายในเรือนกล้วยไม้ ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์
ที่มา : นางสาวพรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2567

ภาพที่ 13 ภาพตัวอย่างดอกกล้วยไม้ภายในเรือนกล้วยไม้ ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์
ที่มา : นางสาวพรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2567

เมื่อเดินลึกเข้าไปจะพบกับ เรือนไม้ดอก ซึ่งเป็นเรือนกระจกขนาดเล็กที่ถูกปรับอุณหภูมิให้เย็นลง เหมาะสำหรับการจัดแสดงพรรณไม้เมืองหนาว บรรยากาศภายในเต็มไปด้วยกลิ่นหอมของดอกไม้ที่กระจายทั่วบริเวณ ข้าพเจ้าพบพืชพรรณหายากที่น่าสนใจ อาทิ ดอกซินเนอเรีย (Snapdragon) ซึ่งมีลักษณะกลีบคล้ายปากมังกรและมีหลากหลายสี เช่น ชมพู แดง และขาว อีกทั้งยังพบดอกซูเปีย (*Sutera cordata*) ซึ่งมีรูปทรงเฉพาะตัวคล้ายโคมระย้าขนาดเล็ก ห้อยตัวลงอย่างงดงาม ถือเป็นองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ที่น่าสนใจยิ่งสำหรับการศึกษาทั้งในเชิงสุนทรีย์และสัญลักษณ์

ภาพที่ 14 ภาพภายในเรือนไม้ดอก ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์
 ที่มา : นางสาวพรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2567

ภาพที่ 15 ภาพดอกซินเนอเรีย (ซ้าย) ดอกชูเปีย (ขวา) ภายในเรือนไม้ดอก ณ อุทยานหลวงราชพฤกษ์
 ที่มา : นางสาวพรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2567

สถานที่ศึกษาลงพื้นที่ลำดับถัดไปคือ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ ตำบลแม่แรม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหนึ่งในอุทยานพฤกษศาสตร์ขนาดใหญ่ของภาคเหนือ ร่วมกับอุทยานหลวงราชพฤกษ์ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักในการรวบรวม อนุรักษ์ และศึกษาพรรณไม้หลากหลายสายพันธุ์ โดยเฉพาะพืชประจำถิ่นและพืชที่ใกล้สูญพันธุ์เนื่องจากการถูกล่าลายระบบนิเวศ ภายในสวนมีการจำแนกพื้นที่ออกเป็น 2 โซนหลัก ได้แก่ โซนป่าธรรมชาติ และโซนจัดแสดง ซึ่ง

ในโซนจัดแสดงมีการแบ่งหมวดหมู่พรรณไม้ตามวงศ์พืชถึง 17 วงศ์ รวมทั้งวงศ์ย่อยอีกหลายประเภท นอกจากนี้ยังมีเรือนกระจกจำนวน 12 หลัง สำหรับจัดแสดงพรรณไม้ตามลักษณะเฉพาะของสภาพแวดล้อมที่พืชแต่ละชนิดต้องการ

ภาพที่ 16 ภาพโซนจัดแสดง ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์
ที่มา : นางสาวพรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2567

ข้าพเจ้าเลือกศึกษาภายใน เรือนกระจกโซนพืชกินแมลง ซึ่งเป็นโซนจัดแสดงพืชชนิดพิเศษที่มีวิวัฒนาการเฉพาะเพื่อการดำรงชีวิตอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ขาดแคลนสารอาหาร โดยเฉพาะในบริเวณดินที่มีความเป็นกรดสูงและไม่เหมาะสมต่อการดูดซึมแร่ธาตุโดยทั่วไป พืชเหล่านี้จึงวิวัฒนาการกลไกการดึงดูดและจับเหยื่อจำพวกแมลงเพื่อนำมาใช้เป็นแหล่งสารอาหารทดแทน หนึ่งในพืชกินแมลงที่โดดเด่นคือ หม้อข้าวหม้อแกงลิง ซึ่งมีถุงดักแมลงที่มีสีสดใสใสพร้อมต่อมน้ำหวานที่บริเวณฝาของถุง โดยต่อมน้ำหวานนี้จะกระจายตัวทั่วบริเวณเพื่อดึงดูดแมลงให้เข้าไป และเมื่อเหยื่อลื่นไถลเข้าสู่ภายในถุงแล้ว จะไม่สามารถหนีออกมาได้ กลายเป็นแหล่งโปรตีนให้กับพืชโดยตรง และอีกชนิดหนึ่งคือ ฟิงกุก มีลักษณะเป็นไม้ล้มลุกอวบน้ำขนาดเล็ก ใบเรียงสลับรอบโคนต้น บางชนิดมีสีเขียวอ่อน บางชนิดมีสีแดง และมีขอบใบเรียบ ผิวใบมักมีเมือกเหนียวซึ่งใช้ในการดักจับแมลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยามเมื่อโดนแสงแดด เมื่อกบนใบจะสะท้อนแสงเป็นประกายแวววาว ช่วยเพิ่มแรงดึงดูด

ดอกของพืชกลุ่มนี้มีลักษณะเป็นทรงกระบอก มีสีหลากหลาย เช่น สีขาว สีเหลือง สีม่วง และสีชมพู โดยก้านดอกมักชูตั้งขึ้นจากฐานใบอย่างเด่นชัด

ภาพที่ 17 ภาพหม้อข้าวหม้อแกงลิง (ซ้าย) และ ต้นพิงกุย (ขวา) ภายในโรงเรือนพืชกินแมลง ณ สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์

ที่มา : นางสาวพรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2567

จากนั้น ข้าพเจ้าได้เดินทางต่อไปยังสถานที่สุดท้ายของการลงพื้นที่ศึกษาค้นคว้า นั่นคือ สวนสัตว์แมลงสยาม ตั้งอยู่ในตำบลแม่แรม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งก่อตั้งโดย อาจารย์พิสุทธิ เอกอำนวย นักกีฏวิทยาผู้เชี่ยวชาญและเป็นผู้เขียนหนังสือด้านแมลงและพืชที่สำคัญในระดับประเทศ อาทิ Butterfly of Thailand, Beetle of Thailand, โรคและแมลงศัตรูพืชของเมืองไทย, ทูเรียนราชาผลไม้, และ อะโวคาโดผลไม้เพื่อสุขภาพ

ภายในพื้นที่จัดแสดงของสวนสัตว์แมลงแม่จะมีขนาดไม่ใหญ่มากนัก แต่กลับอุดมไปด้วยแมลงสตัฟและสัตว์ขนาดเล็กหลากหลายชนิด ทั้งแมลงหายาก แมลงสวยงาม และแมลงที่มีพฤติกรรมพิเศษในการใช้รูปลักษณ์ สี สัน และลวดลายเพื่อการพรางตัวหรือการล่อเหยื่อ อาทิ ผีเสื้อหนอนใบกระท้อน ซึ่งถือเป็นหนึ่งในผีเสื้อที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ลวดลายบนปีกของมันมีลักษณะคล้ายหัวงูเห่า ซึ่งเป็นกลไกทางวิวัฒนาการเพื่อข่มขวัญสัตว์นักล่า อีกทั้งยังมีลายคล้ายดวงตาบริเวณปลายปีก ซึ่งอาจทำหน้าที่เป็นเป้าหลอก ช่วยให้สัตว์นักล่ามุ่งโจมตีส่วนปลายปีกแทนที่จะทำอันตรายต่อร่างกายส่วนที่สำคัญยิ่งกว่า อีกตัวอย่างหนึ่งคือ ผีเสื้อนกฮูก ที่มีลวดลายปีกคล้ายคลึงสีน้ำตาลเข้มสลับน้ำตาลอ่อน ตรงกลางปีกมีแต้มวงกลมขนาดใหญ่คล้ายดวงตาของนกฮูก ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดภาพลวงตาแล้วยังช่วยปกป้องตัวผีเสื้อจากการถูกจับโดยนักล่าได้อย่างแนบเนียน

ภาพที่ 18 ภาพภายในห้องสต๊าฟแมลง ณ สวนสัตว์แมลงสยาม
ที่มา : นางสาวพชรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2567

นอกจากนี้ ภายในพื้นที่ของสวนสัตว์แมลงสยามยังประกอบด้วย โรงเรือนผีเสื้อ ซึ่งเป็นพื้นที่เปิดให้ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมและสัมผัสกับผีเสื้อตัวเป็น ๆ ได้อย่างใกล้ชิดในสภาพแวดล้อมที่ถูกจัดจำลองให้ใกล้เคียงกับระบบนิเวศตามธรรมชาติ โรงเรือนแห่งนี้มีการควบคุมสภาพอากาศ ความชื้น และแสงอย่างเหมาะสม เพื่อเอื้อต่อการเจริญเติบโตของพืชอาหารและผีเสื้อหลากหลายสายพันธุ์

ภาพที่ 19 ภาพผีเสื้อภายในโรงเรือน ณ สวนสัตว์แมลงสยาม
ที่มา : นางสาวพชรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 25 พฤศจิกายน 2567

ผู้เข้าชมสามารถสังเกตพฤติกรรมของผีเสื้อในระยะใกล้ ตั้งแต่การบิน การกินอาหาร ไปจนถึงพฤติกรรมเกาะดอกไม้ ซึ่งเปิดโอกาสให้เห็นรายละเอียดของโครงสร้างลำตัว สีสันทลวย และปีกได้อย่างชัดเจน การได้มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับสิ่งมีชีวิตเหล่านี้ไม่เพียงแต่ส่งเสริมประสบการณ์เชิง

ประจักษ์ แต่ยังคงช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในเชิงสุนทรียะเกี่ยวกับกลไกทางธรรมชาติของแมลงที่ใช้ความงามเป็นเครื่องมือในการอยู่รอด ทั้งในแง่ของการล่องลอย การพรางตัว และการป้องกันตนเอง

จากการศึกษาทั้งในพืชและแมลง ข้าพเจ้าได้รับความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับกลไกการล่องลอยในธรรมชาติ และสามารถนำข้อมูลเชิงสังเกตเหล่านี้ไปประมวลผลเชิงแนวคิด เพื่อนำมาใช้เป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ต้องการวิพากษ์กลไกของความงามในฐานะเครื่องมือของการควบคุม โนมิน่าว และบิดเบือน ซึ่งปรากฏทั้งในโลกธรรมชาติและในสังคมมนุษย์อย่างไม่อาจแยกออกจากกัน

2.รูปแบบการสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานชุดนี้ ข้าพเจ้าได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าเชิงทฤษฎีร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการเก็บภาคสนามในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเน้นการสังเกตและศึกษารูปทรง สี สัน และลักษณะเฉพาะของดอกไม้และแมลง โดยเฉพาะในมิติของกลไกการล่องลอยที่ปรากฏในธรรมชาติ เพื่อนำมาเปรียบเทียบและเชื่อมโยงกับพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมร่วมสมัย กลไกเหล่านี้จึงกลายเป็นแรงบันดาลใจสำคัญในการถ่ายทอดแนวคิดผ่านกระบวนการทางศิลปะ โดยอาศัยประสบการณ์ส่วนตัว ความรู้สึก และทักษะเชิงเทคนิคของข้าพเจ้าในฐานะผู้สร้างสรรค์

ผลงานที่ผลิตขึ้นในครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 7 ชิ้น โดยอยู่ในรูปแบบของจิตรกรรมแนวแพนตาซี ซึ่งใช้สื่อจิตรกรรมสีน้ำมันบนผืนผ้าใบเป็นหลัก ลักษณะเด่นของผลงานคือการใช้สีสันเกินจริง เพื่อสื่อถึงการปรุงแต่งของโลกสมัยใหม่ ที่มักแฝงเร้นความลวงไว้ภายใต้ภาพลักษณ์ที่งดงาม สีสันจัดจ้านเหล่านี้จึงมิใช่เพียงองค์ประกอบเพื่อความงามทางสายตา หากแต่มีเจตนาในการวิพากษ์ความจริงของสังคมที่ถูกปรุงแต่งทั้งในเชิงวัฒนธรรม เศรษฐกิจ และอุดมการณ์

นอกจากนี้ การจัดวางองค์ประกอบภาพเน้นการสร้างบรรยากาศเหนือจริง ผ่านความรู้สึกล่องลอย ขวนฝืน เพื่อสะท้อนลักษณะของความงามที่เกินจริง ซึ่งในหลายกรณีคือความงามที่ถูกออกแบบให้เป็นกับดักทางอารมณ์หรือการรับรู้ ภายในภาพมีการแทรกดวงตาซึ่งทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์ของการถูกจ้องมอง การควบคุม หรือการแทรกแซงจากอำนาจที่มองไม่เห็น โดยเฉพาะในบริบทของอำนาจรัฐ อำนาจวัฒนธรรม หรือแม้แต่อำนาจของระบบดิจิทัลที่แฝงตัวอยู่ในพื้นที่ส่วนรวม แสงในภาพถูกใช้เพื่อสร้างความรู้สึกว้าวิบ งงงาม และน่าดึงดูด จนมีลักษณะเกินจริง เพื่อสะท้อนถึงพลังแห่งการโน้มน้าวของความงามในฐานะเครื่องมือของการครอบงำ แสง และ เงาเหล่านี้มิได้มีหน้าที่เพียงสร้างมิติทางภาพ แต่ยังแฝงนัยถึงอำนาจที่หลบซ่อนอยู่ภายใต้สิ่งที่ปรากฏงดงามและเป็นมิตร ในด้านของพื้นผิว ข้าพเจ้าได้ดึงลักษณะของพื้นผิวใบไม้ในธรรมชาติมาประยุกต์ใช้ โดยซ่อนอยู่ใน

ระดับเบื้องหลังของภาพ เพื่อสร้างความรู้สึกซ้อนทับที่ไม่เพียงแต่เพิ่มมิติของการมองเห็น แต่ยังสื่อถึงการมีสิ่งไม่พึงประสงค์ หรือ ความจริงอันไม่งดงามที่แอบแฝงอยู่ภายใต้พื้นภาพแห่งความงามอีกด้วย

2.1 การร่างภาพ

ก่อนเข้าสู่กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ข้าพเจ้าได้ดำเนินการออกแบบองค์ประกอบเบื้องต้นผ่านโปรแกรม Clip Studio Paint Pro ซึ่งเป็นโปรแกรมสร้างสรรค์ภาพดิจิทัลที่มีความสามารถในการร่างภาพ วาดองค์ประกอบ และปรับแก้รายละเอียดได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ โปรแกรมดังกล่าวเอื้อให้ข้าพเจ้าสามารถทดลององค์ประกอบภาพในเชิงโครงสร้าง รูปทรง การจัดวางตำแหน่งวัตถุ และสัดส่วนต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและยืดหยุ่น ก่อนที่จะถ่ายทอดผลงานจริงลงบนผืนผ้าใบด้วยเทคนิคสีน้ำมัน

ภาพที่ 20 ตัวอย่างภาพร่างผลงานก่อนลงชิ้นงานจริง

ที่มา : นางสาวพชรพรรณ ประเสริฐรัตน์ สร้างสรรค์เมื่อ 1 ธันวาคม 2567

ภาพที่ 21 ตัวอย่างภาพร่างผลงานก่อนลงชิ้นงานจริง
ที่มา : นางสาวพรพรรณ ประเสริฐรัตน์ สร้างสรรค์เมื่อ 1 ธันวาคม 2567

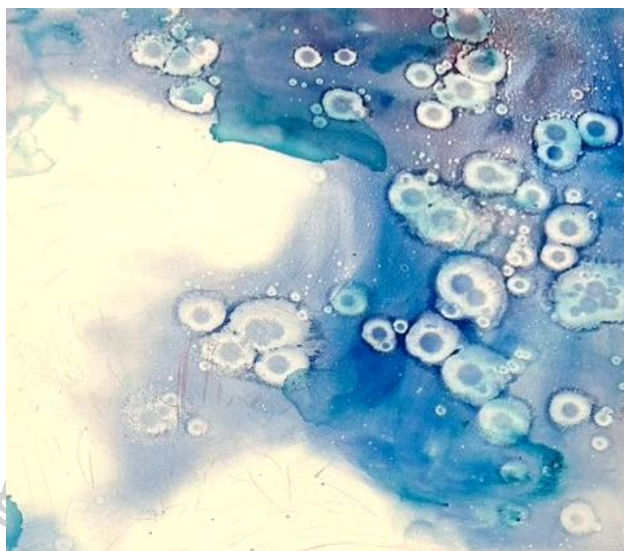
3.ขั้นตอนการแสดงผลงานและวิธีการสร้างสรรค์

3.1 การสร้างพื้นผิว

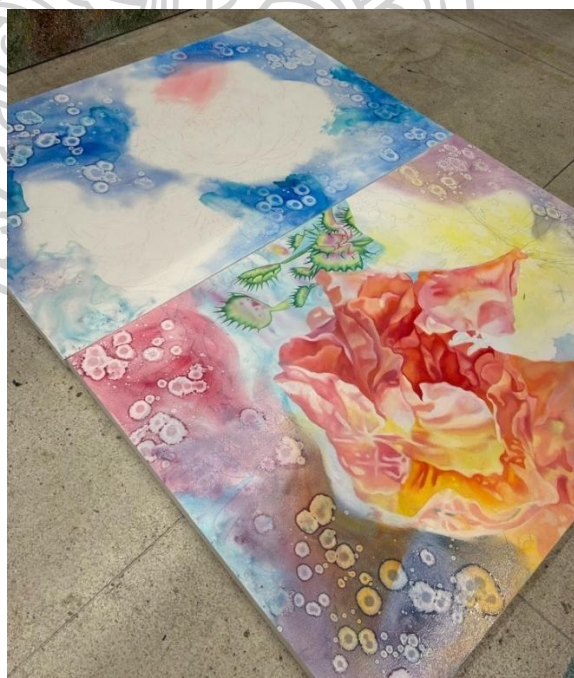
ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ข้าพเจ้าได้เลือกใช้เทคนิคเฉพาะตัวซึ่งผสมผสานระหว่างกระบวนการทางจิตรกรรมสีน้ำมันกับการประยุกต์ใช้วัสดุอื่นเพื่อสร้างพื้นผิวที่มีเอกลักษณ์ โดยเฉพาะการหยดน้ำยาล้างฟู่กันลงบนพื้นผิวที่กำลังเปียกสี ซึ่งก่อให้เกิดลวดลายและเทกเจอร์ที่ดูเป็นต่างดวงไม่สม่ำเสมอ อันมีแรงบันดาลใจมาจากพื้นผิวของใบไม้ในธรรมชาติ ซึ่งมีความไม่สมบูรณ์แบบในเชิงรูปทรง แต่กลับสื่อถึงความไม่งามและเจตนาแอบแฝงได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ พื้นผิวที่เกิดจากเทคนิคดังกล่าวยังสื่อความรู้สึกถึงการถูกจับจ้อง อันเป็นนัยของแนวคิดหลักในผลงาน โดยให้ความรู้สึกคล้ายดวงตาที่แอบซ่อนอยู่ในความไม่สมบูรณ์แบบของภาพ รวมถึงแฝงความรู้สึกถึงการเฝ้าสังเกตหรือควบคุมที่อยู่เบื้องหลังความงามภายนอก

กระบวนการเริ่มต้นจากการผสมสีน้ำมันเข้ากับน้ำมันลินซีดในอัตราส่วนที่เหมาะสม เพื่อควบคุมความหนืดและคุณสมบัติการแห้งของสี จากนั้นข้าพเจ้าจะหยดน้ำยาล้างฟู่กันเฉพาะจุดบนพื้นที่สีที่ยังเปียกอยู่ เพื่อให้สารเคมีเกิดปฏิกิริยากับผิวสี เกิดเป็นรูปแบบของดวงรอย และเทกเจอร์ที่

ต้องการ โดยโทนสีที่เลือกใช้ในแต่ละชิ้นงานจะถูกปรับเปลี่ยนไปตามแนวคิดเฉพาะของผลงานแต่ละชิ้น

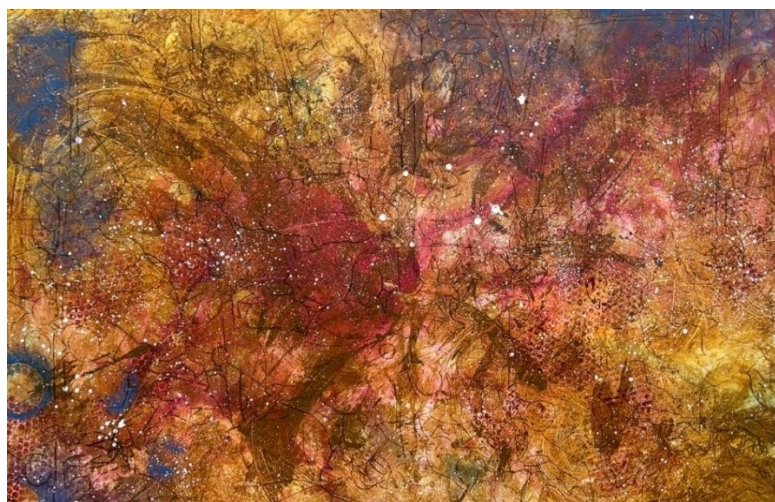

ภาพที่ 22 การลงพื้นผิวด้วยสีน้ำมันและน้ำยาล้างฟูกัน
ที่มา : นางสาวพชรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 6 มกราคม 2568

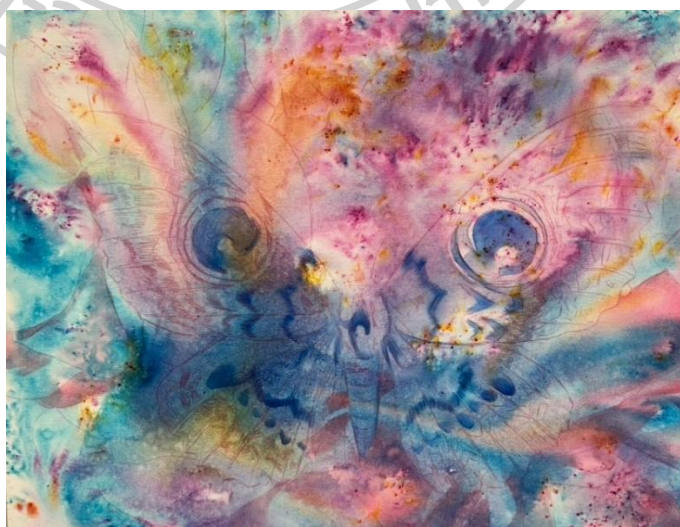

ภาพที่ 23 การลงพื้นผิวด้วยสีน้ำมันและน้ำยาล้างฟูกัน
ที่มา : นางสาวพชรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 6 มกราคม 2568

เพื่อเพิ่มความซับซ้อนของพื้นผิวและความเคลื่อนไหวในองค์ประกอบ ข้าพเจ้ายังได้ประยุกต์ใช้เทคนิคอื่นร่วมด้วย ได้แก่ การสาดสี เพื่อสร้างจังหวะและความเคลื่อนไหวแบบสุ่มในพื้นที่ภาพ และการขีดสี เพื่อเปิดเผยชั้นสีด้านล่างและสร้างความลึกเชิงมิติ อีกทั้งยังมีการทดลองนำเทคนิคของ สีย้อมผ้าผสมน้ำ มาสร้างเทกเจอร์ในลักษณะที่ให้ความรู้สึกฟุ้งกระจาย และ โปร่งเบา เพื่อเสริมบรรยากาศของภาพให้สื่อถึงโลกเหนือจริงและความงามที่แฝงนัย

ภาพที่ 24 การลงพื้นผิวด้วยการสาดและขีดสี
ที่มา : นางสาวพชรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 24 กุมภาพันธ์ 2568

ภาพที่ 25 การลงพื้นผิวด้วยสีย้อมผ้าผสมน้ำ
ที่มา : นางสาวพชรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 30 ธันวาคม 2567

3.2 การลงสี

ในกระบวนการลงสี ข้าพเจ้าได้เลือกใช้วิธีการลงสีแบบเป็นลำดับขั้น โดยแบ่งการลงน้ำหนักสีออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ น้ำหนักกลาง น้ำหนักเข้ม และน้ำหนักอ่อน เพื่อสร้างมิติและความสมดุลของแสงและเงาภายในภาพอย่างมีระบบ ขั้นตอนเริ่มต้นด้วยการลง น้ำหนักกลาง เป็นลำดับแรก เพื่อกำหนดขอบเขตของโทนสีหลักและเป็นการวางแผนเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบภาพให้มีความชัดเจน หลังจากนั้นจึงดำเนินการลงน้ำหนักเข้ม ในตำแหน่งที่ต้องการเน้นให้เกิดเงามืดหรือความลึก เพื่อกำหนดค่าน้ำหนักสูงสุดของภาพ และสร้างความคอนทราสต์ระหว่างพื้นที่แสงและเงา

ในลำดับสุดท้าย ข้าพเจ้าได้ใช้น้ำหนักอ่อนเพื่อเก็บรายละเอียดของแสงในจุดที่ต้องการให้เกิดความสว่าง โดยทำหน้าที่เป็นแหล่งกำเนิดแสง และช่วยสร้างความโดดเด่นให้กับองค์ประกอบสำคัญของผลงาน การไล่น้ำหนักสีตั้งแต่ น้ำหนักกลางไปยังเข้ม และจบที่อ่อน ช่วยให้การถ่ายทอดบรรยากาศโดยรวมมีความกลมกลืนต่อเนื่องในเชิงมิติ และส่งเสริมความรู้สึกของแสงที่สมจริงในบริบทของภาพแพนตาซีเหนือจริงที่ต้องการนำเสนอ

ภาพที่ 26 การลงโดยไล่จากน้ำหนักกลางและเข้ม

ที่มา : นางสาวพรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 26 มกราคม 2568

ภาพที่ 27 การลงโดยไล่จากน้ำหนักกลางและเข้ม
ที่มา : นางสาวพชรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 28 มกราคม 2568

สำหรับการจัดการระยะภาพ ข้าพเจ้าได้ใช้เทคนิคของ การควบคุมความโปร่งใสของสี ในระยะหลังของภาพ โดยเลือกใช้สีที่มีลักษณะบาง โปร่งแสง เพื่อให้เห็นพื้นผิวที่ได้เตรียมไว้ล่วงหน้า รวมถึงเพื่อสร้างความลึกและความซับซ้อนที่แฝงอยู่ในชั้นหลังขององค์ประกอบ โดยสีที่ใช้ในระยะหน้าของภาพ จะมีความเข้มข้นและหนาแน่นมากกว่า เพื่อดึงสายตาและสร้างความชัดเจนของวัตถุในระยะใกล้

ภาพที่ 28 การจัดการระยะโดยควบคุมการโปร่งแสงของสี
ที่มา : นางสาวพชรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2568

นอกจากนี้ ในบางตำแหน่งที่ต้องการสร้าง มิติที่ทับซ้อนกันในระดับชั้น ข้าพเจ้ายังได้นำเทคนิคการหยด น้ำยาล้างฟุ้งกัน กลับมาใช้อีกครั้ง เพื่อก่อให้เกิดลวดลายแบบสุ่มที่แทรกตัวระหว่างเลเยอร์ของสี ช่วยให้พื้นผิวของภาพเกิดความเคลื่อนไหวที่ซ่อนเร้น และให้ความรู้สึกเหมือนมีบางสิ่งบางอย่างซ่อนอยู่ภายใต้ความงามภายนอก

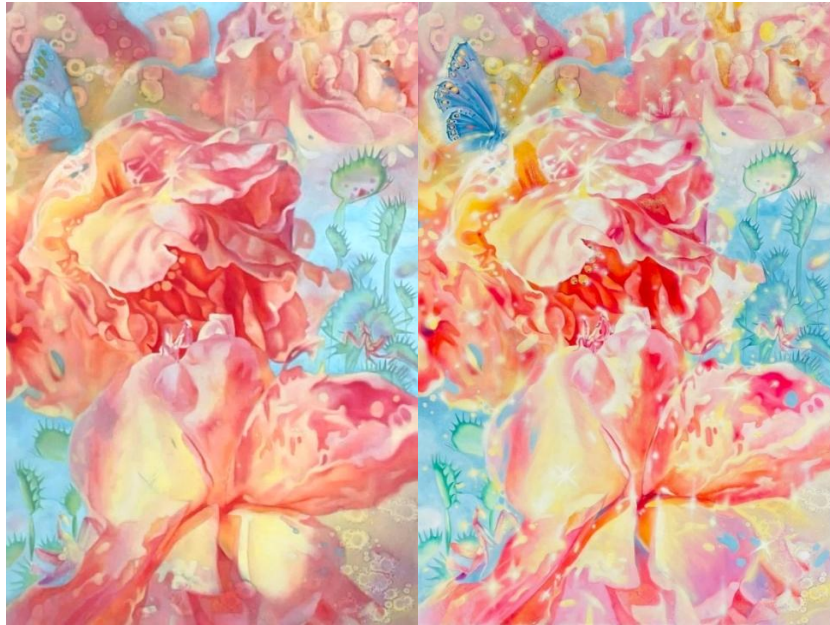

ภาพที่ 29 การจัดการระยะโดยควบคุมการโปร่งแสงของสี
ที่มา : นางสาวพรพรรณ ประเสริฐรัตน์ ถ่ายเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2568

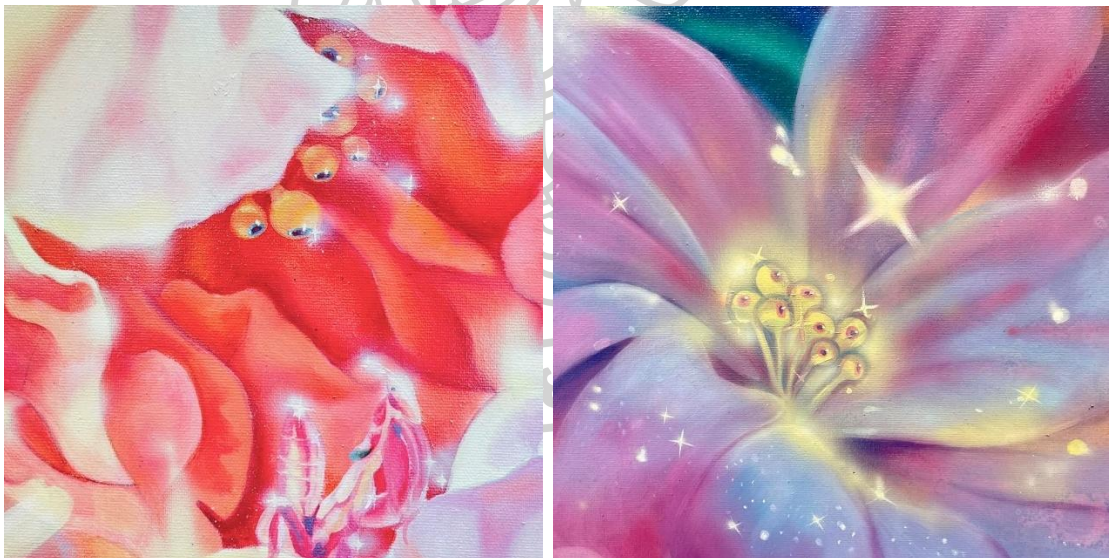
3.3 ขั้นตอนการเก็บรายละเอียด

ในขั้นตอนการเก็บรายละเอียด ข้าพเจ้าได้เลือกใช้เครื่องมือแอร์บรัชเพื่อเสริมความละมุนและความกลมกลืนของเฉดสีภายในผลงาน โดยเฉพาะบริเวณที่ต้องการเลียนแบบความฟุ้งกระจายของแสงธรรมชาติ แอร์บรัชเป็นเครื่องมือที่สามารถควบคุมความเข้ม ความโปร่ง และทิศทางของสีได้อย่างละเอียด จึงเหมาะอย่างยิ่งสำหรับการเก็บรายละเอียดในพื้นที่ที่ต้องการความอ่อนโยน เช่น การสร้างแสงรอบดวงตา รัศมีของแสง และพื้นที่ที่ต้องการลดความคมชัดของสี

การใช้แอร์บรัชในผลงานของข้าพเจ้า มีทั้งในส่วนของ การปรับโทนสีบางจุดให้ฟุ้งนุ่มขึ้น เพื่อให้เกิดความกลมกลืนของระยะภาพ รวมถึงการใช้เพื่อเพิ่มแสงโดยรวมในบางบริเวณ เพื่อขับเน้นทิศทางของแสงและอารมณ์ของภาพให้นุ่มนวลและมีชีวิตชีวามากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้สีของภาพดูสว่าง สดใส และมีความรู้สึกเบาทางสายตา ซึ่งช่วยเสริมบรรยากาศแฟนตาซีในภาพให้เด่นชัดยิ่งขึ้น

ภาพที่ 30 เปรียบเทียบระหว่างการลงสีภาพรวม (ซ้าย) และ เพิ่มมิติผลงานด้วยแอร์บรัช (ขวา)

ภาพที่ 31 การใช้แอร์บรัชเก็บรายละเอียดเพื่อขับเน้นจุดสำคัญในผลงาน

3.4 การใช้วัสดุ

ขั้นตอนสุดท้ายของการตกแต่งผลงาน ข้าพเจ้าได้เลือกใช้กากเพชรเป็นองค์ประกอบเสริม เพื่อเพิ่มมิติของพื้นผิวและแสงในลักษณะที่ไม่จำกัดอยู่ในมิติแบบสองมิติของภาพวาด กากเพชรถูกนำมาใช้ในจุดเหมาะสม เช่น บริเวณที่แสงกระทบ หรือบริเวณที่ต้องการขับเน้นองค์ประกอบสำคัญ

เพื่อสร้างความแวววาวที่สอดคล้องกับแสงที่วาดไว้ภายในภาพ การเลือกใช้กากเพชรมีความเฉพาะเจาะจง โดยข้าพเจ้าได้เลือก สีของกากเพชรให้สอดคล้องกับโทนสีหลักของพื้นที่ที่จะใช้งาน เพื่อให้เกิดความกลมกลืน ไม่ขัดแย้งกับโทนสีโดยรวมของภาพ และเลือกลงเฉพาะบางจุด เพื่อไม่ให้เกิดรบกวนสมดุลของภาพโดยรวม แต่กลับทำหน้าที่ขับเน้นรายละเอียดสำคัญให้มีความโดดเด่นมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 32 ใส่กากเพชรในบางจุดเพื่อขับเน้นผลงาน

ภาพที่ 33 ภาพผลงานที่เสร็จสมบูรณ์

บทที่ 4

การวิเคราะห์และการพัฒนาผลงาน

ข้าพเจ้าได้พัฒนาแนวคิดและเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะอย่างต่อเนื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่าง “ความงาม” กับ “การล่องลอย” ซึ่งถือเป็นกลไกเชิงสังคมที่ดำรงอยู่ทั้งในระดับปัจเจกบุคคลและระดับโครงสร้างอำนาจ ภายใต้กรอบแนวคิดนี้ ข้าพเจ้าเลือกใช้ความงามเป็นเครื่องมือหลักในการนำเสนอ โดยอาศัยองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ที่ดึงดูดสายตาเป็นฉากหน้า เพื่อเปิดพื้นที่ให้เกิดการตั้งคำถามต่อสิ่งที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง ผ่านการแทรกแซงองค์ประกอบที่ชี้ถึงความแปลกแยก ความไม่ไว้วางใจ หรือสิ่งผิดแผกอันแอบแฝงอยู่ในความงามนั้นอย่างแนบเนียน

ในกระบวนการสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ผลงานในชุดก่อนวิทยานิพนธ์ทั้งในด้านรูปแบบ เทคนิควิธีการ และแนวคิดเชิงสังคมและสุนทรียศาสตร์ นำไปสู่การกำหนดหัวข้อวิทยานิพนธ์ภายใต้ชื่อ “จินตภาพของความงามและการล่องลอย” ซึ่งสะท้อนถึงการบูรณาการองค์ความรู้ทางทัศนศิลป์เข้ากับการวิพากษ์เชิงสังคม อันเป็นการสังเคราะห์แนวคิดสู่การสร้างผลงานศิลปะในระดับวิทยานิพนธ์อย่างเป็นระบบ

วิเคราะห์ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานในช่วงก่อนการจัดทำวิทยานิพนธ์นับเป็นระยะสำคัญในการทดลองและพัฒนาแนวคิด ข้าพเจ้าได้ยึดถือแนวคิดหลักว่าด้วย “การล่องลอยผ่านความงาม” เป็นแกนกลางของการสร้างสรรค์ โดยได้ทดลองใช้องค์ประกอบเชิงสัญลักษณ์ เช่น รูปทรงของดอกไม้ เพื่อแทนค่าความเย้ายวน และเลือกใช้สีสันเป็นกลไกในการกระตุ้นความสนใจของผู้ชม การทดลองในระยะดังกล่าวแบ่งออกเป็น 2 ช่วงหลัก ซึ่งสะท้อนถึงพัฒนาการทางความคิดและเทคนิคอย่างเป็นลำดับ

ระยะที่ 1

ในระยะเริ่มต้นของการสร้างสรรค์ผลงาน ข้าพเจ้าได้ดำเนินการจัดทำผลงานจำนวน 2 ชิ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองแนวทางในการใช้ “ความงาม” เป็นกลไกสำคัญในการล่องลอยผู้ชม ผ่านการจัดองค์ประกอบทางทัศนศิลป์ที่เน้นความโดดเด่นด้านโทนสี โดยเฉพาะการเลือกใช้สีสดใสที่มีความตัดกันอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความน่าสนใจทางสายตาและถ่ายทอดบรรยากาศที่อ่อนหวาน ทั้งนี้ได้มีการพิจารณาการจัดสัดส่วนของสีอย่างรอบคอบ เพื่อควบคุมอารมณ์ของภาพให้อยู่ในกรอบ

แนวคิดหลักว่าด้วยการล่องผ่านความงาม ผลงานในระยะนี้ยังประสบข้อจำกัดบางประการ โดยเฉพาะในด้านลักษณะเส้นสายที่มีความชัดเจนเกินไป ส่งผลให้บรรยากาศโดยรวมของภาพขาดความนุ่มนวลและความคลุมเครือ อันเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการถ่ายทอดความรู้สึกเข้ายวนและไม่น่าไว้วางใจตามเจตนารมณ์ นอกจากนี้ ความคมชัดของรายละเอียดในทุกองค์ประกอบยังส่งผลให้ความรู้สึกของการซ่อนเร้นหรือความย้อนแย้ง ซึ่งควรปรากฏเป็นนัยยะภายในผลงาน ถูกลดทอนลงอย่างมีนัยสำคัญ

ข้าพเจ้าได้เริ่มทดลองแทรก “ดวงตา” ลงในโครงสร้างของดอกไม้ เพื่อทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์ของการถูกจ้องมองหรือการควบคุมที่แฝงเร้นอยู่ในความงาม อย่างไรก็ตาม การจัดวางดวงตาในระยะนี้ยังคงมีความโดดเด่นและชัดเจนเกินไป จนขาดความลึนไหลในการสื่อความรู้สึกไม่น่าไว้วางใจที่ควรจะปรากฏอย่างแนบเนียนในบริบทของความงาม ข้อสังเกตดังกล่าวนำไปสู่การทบทวนและปรับปรุงแนวทางการนำเสนอในระยะถัดไป เพื่อให้ผลงานสามารถสื่อสารความหมายเชิงลึกได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีมิติทางอารมณ์มากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 34 ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1

ชื่อภาพ : Suspicious Gaze

ขนาด : 40 x 60 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2567

ภาพที่ 35 ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 1

ชื่อภาพ : Orchid's Gaze

ขนาด : 40 x 60 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2567

ระยะที่ 2

ในระยะที่สอง ข้าพเจ้าได้พัฒนาผลงานจำนวน 5 ชิ้น โดยปรับปรุงทั้งรูปแบบและเนื้อหาให้มีความสอดคล้องกับแนวคิดหลักมากยิ่งขึ้น ผลงานในช่วงนี้มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศด้วยโทนสีฟ้าเป็นหลัก เนื่องจากสีฟ้าให้ความรู้สึกสงบ เย็น และน่าเชื่อถือ อันเป็นคุณลักษณะที่เหมาะสมต่อการทำหน้าที่เป็นฉาหน้าของความงาม ซึ่งถูกใช้เป็นเครื่องมือในการล่อลวง เมื่อสีฟ้าทำหน้าที่ดังกล่าวแล้ว ข้าพเจ้าได้แทรกสีคู่ตรงข้าม เช่น สีส้มอ่อน สีม่วง และสีชมพู เพื่อขับเน้นจุดสำคัญในภาพและกระตุ้นปฏิกิริยาทางอารมณ์ของผู้ชม ผลลัพธ์ที่ได้คือความโดดเด่นในเชิงทัศนศิลป์ซึ่งสามารถดึงดูดสายตาและสร้างแรงดึงดูดเชิงความรู้สึกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบสำคัญที่ข้าพเจ้าเลือกใช้ในผลงานชุดนี้ยังคงเป็นดวงตา ซึ่งแฝงตัวอยู่ในกลีบหรือเกสรของดอกไม้ ทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์ของการถูกจับจ้องหรือควบคุมอย่างลับ ๆ สื่อถึงการแทรกแซงของสิ่งแปลกปลอมในพื้นที่ซึ่งควรจะเป็นอิสระและงดงาม ดวงตาดังกล่าวมิใช่เพียงองค์ประกอบตกแต่ง หากแต่เป็นกลไกในการสื่อสารความรู้สึกไม่น่าไว้วางใจที่ซ่อนอยู่ภายใต้

ภาพลักษณ์แห่งความงาม ในผลงานชิ้นสุดท้ายของระยะนี้ ข้าพเจ้าได้ทดลองใช้เทคนิคการสร้างพื้นผิว เพื่อเพิ่มมิติให้ฉากหลัง พร้อมทั้งใช้การลงสีแบบฟุ้งกระจายคล้ายฟิลเตอร์ในห้วงฝัน เพื่อขบเน้นนัยยะของความไม่ชัดเจน ความพร่าเลือนระหว่างความจริงกับสิ่งปรุงแต่ง เทคนิคดังกล่าวช่วยยกระดับความรู้สึกของความคลุมเครือและไม่น่าไว้วางใจ ซึ่งเป็นสาระสำคัญของแนวคิดที่ต้องการถ่ายทอดได้อย่างชัดเจนและลุ่มลึกยิ่งขึ้น

ภาพที่ 36 ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2

ชื่อภาพ : Realm of Blossoms

ขนาด : 160 x 80 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2567

ภาพที่ 37 ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2

ชื่อภาพ : Seduction

ขนาด : 40 x 60 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2567

ภาพที่ 38 ผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ ระยะที่ 2

ชื่อภาพ : Sparkling Petals

ขนาด : 60 x 60 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2567

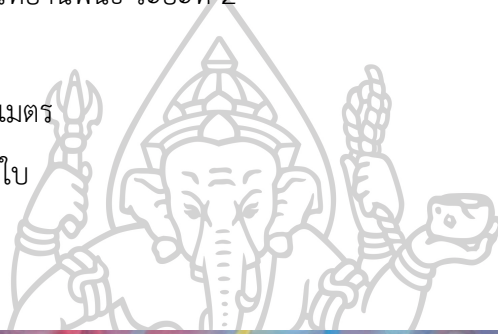
ภาพที่ 39 ผลงานชุดก่อนนิตยานิพนธ์ ระยะที่ 2

ชื่อภาพ : Blink Blink

ขนาด : 200 x 160 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2068

ภาพที่ 40 ผลงานชุดก่อนนิตยานิพนธ์ ระยะที่ 2

ชื่อภาพ : Floral Dream

ขนาด : 160 x 200 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2568

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานในระยะก่อนการจัดทำวิทยานิพนธ์นับเป็นช่วงเวลาสำคัญของการทดลองและบ่มเพาะแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ ข้าพเจ้าได้พัฒนาแนวทางการทำงานโดยยึดถือความงามในฐานะกลไกของการล่องลอยเป็นแกนกลางของการสร้างสรรค์ โดยนำองค์ประกอบเชิงสัญลักษณ์ เช่น ดอกไม้ ดวงตา และโทนีสีสต์ มาทดลองใช้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสื่อถึงความเย้ายวน ความไม่ไว้วางใจ และการควบคุมที่แฝงอยู่ในรูปลักษณะอันงดงาม

ประเด็นสำคัญที่เกิดขึ้นในผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์ คือการพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับดวงตา จากองค์ประกอบที่ปรากฏอย่างชัดเจนในระยะต้น สู่การแทรกซ้อนอย่างแนบเนียนในโครงสร้างของดอกไม้ ซึ่งเป็นกลวิธีที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นในการสื่อสารสภาวะของการถูกจับจ้องโดยไม่รู้ตัว อันเป็นสัญลักษณ์ของอำนาจที่ซ่อนเร้นในสังคมร่วมสมัย นอกจากนี้ ข้าพเจ้ายังได้พัฒนาเทคนิคเฉพาะตัวในการสร้างพื้นผิวและบรรยากาศของภาพ เช่น การหยดน้ำยาล้างฟู้กันเพื่อสร้างเท็กซ์เจอร์ที่ไม่สม่ำเสมอ การใช้แอร์บรัชเพื่อสร้างความฟุ้งกระจายของแสง รวมถึงการใช้กากเพชรเพื่อเพิ่มประกายแสงบางจุด ทั้งหมดนี้ล้วนมีส่วนสำคัญในการสร้างสุนทรียะของความลวง และถ่ายทอดภาวะของการล่องลอยอย่างแยบยลมากยิ่งขึ้น

เมื่อวิเคราะห์โดยรวม จะเห็นได้ว่าผลงานชุดก่อนวิทยานิพนธ์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐานของแนวคิดหลักในชุดวิทยานิพนธ์ ทั้งในด้านแนวความคิดเชิงสังคม การออกแบบสัญลักษณ์ และการใช้เทคนิคทางทัศนศิลป์ในการสื่อสารสาระซ่อนเร้น ผลจากกระบวนการทดลองและพัฒนาดังกล่าวได้นำไปสู่การสังเคราะห์เป็นชุดผลงานวิทยานิพนธ์ “จินตภาพจากความงามและการล่องลอย” ซึ่งสามารถนำเสนอประเด็นเชิงวิพากษ์เกี่ยวกับภาพลักษณ์แห่งความงามในสังคมร่วมสมัยได้อย่างลุ่มลึก และเปิดพื้นที่ให้ผู้ชมได้พิจารณา ตีความ และตั้งคำถามอย่างมีวิจารณญาณ

วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานชุดวิทยานิพนธ์

ข้าพเจ้าได้ดำเนินการพัฒนาแนวคิดและเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะอย่างต่อเนื่อง ภายใต้กรอบความคิดหลักที่มุ่งสำรวจความสัมพันธ์ระหว่าง “ความงาม” และ “การล่องลอย” ซึ่งถือเป็นกลไกทางสังคมที่แฝงตัวอยู่ทั้งในระดับโครงสร้างอำนาจ และ ในระดับพฤติกรรมของปัจเจกบุคคล การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อวิพากษ์บทบาทของภาพลักษณ์อันงดงามที่มักถูกใช้เป็นเครื่องมือในการโน้มน้าว ควบคุม หรือบิดเบือนความจริง โดยการนำเสนอผ่านกระบวนการทางทัศนศิลป์ ข้าพเจ้านำผลการศึกษาด้านทฤษฎี ตลอดจนประสบการณ์จากการลงพื้นที่สังเกตธรรมชาติ ผนวกกับองค์ความรู้ด้านศิลปะและการวิเคราะห์ผลงานในระยะก่อนวิทยานิพนธ์ มาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาผลงาน ทั้งในด้านการเลือกใช้สัญลักษณ์ เทคนิคการจัดวางองค์ประกอบ

การควบคุมโทนสี แสง เงา และพื้นผิว ตลอดจนการเลือกใช้วัสดุเพื่อสื่อสารนัยเชิงสังคมที่ซ่อนอยู่ ภายใต้ความงามทางสายตา ข้าพเจ้ามุ่งหวังให้ผลงานศิลปะที่เกิดขึ้นสามารถกระตุ้นให้ผู้ชมตระหนักถึงบทบาทของตนเองในระบบสังคม และเกิดความใคร่ครวญต่อความหมายของสิ่งที่ตนเห็นมากกว่าการหลงไหลเพียงความงามที่เป็นมายาภาพ อันถูกใช้เพื่อเคลือบฉาบวัตถุประสงค์ที่แท้จริง

1. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ภาพที่ 41 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 1

ชื่อภาพ : Twilight Wings

ขนาด : 160 x 120 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2568

ผลงานชิ้นนี้ได้รับแรงบันดาลใจจากการลงพื้นที่ ณ สวนพฤกษศาสตร์ จังหวัดเชียงใหม่ โดยข้าพเจ้าเลือกนำดอกชินเนอเรีย ซึ่งมีลักษณะเป็นพุ่มช่อสีชมพูอ่อนและสีเหลือง มาใช้เป็นองค์ประกอบหลักของภาพ เพื่อสื่อถึงความงามในฐานะเครื่องมือแห่งการล่องลอย หากแต่แฝงด้วยเจตนาที่จะชักนำให้หลงไหลและตกอยู่ภายใต้การควบคุมอย่างแนบเนียน แนวคิดเบื้องหลังการสร้างสรรคผลงานนี้สะท้อนถึงโครงสร้างของสังคมมนุษย์ร่วมสมัย ซึ่งมักใช้ภาพลักษณ์อันงดงามเป็น

เครื่องมือในการบิดเบือนความจริง ชี้นำพฤติกรรม และปกปิดเจตนาเบื้องหลังที่แท้จริง ดอกไม้ในภาพจึงไม่ใช่เพียงวัตถุธรรมชาติ หากแต่เป็นสัญลักษณ์ของความเย้ายวน ความปรู้งแต่ง และภาพลวงตาที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อโน้มน้าวให้เชื่อโดยไม่รู้ตัว

ภาพนี้ได้รับอิทธิพลจากบรรยากาศของดวงดาวยามค่ำคืน ผสานกับการเป็นภาพฝัน ผลงานจึงถูกออกแบบให้มีความฟุ้งกระจาย อ่อนนุ่ม และลึกลับ กลีบดอกไม้ถูกวางให้ฟูฟ่องอ่อนช้อย ตัดกับเส้นขอบที่คมชัด เพื่อสร้างจังหวะของการมองที่ชวนให้หลงใหลและติดตาม ภายในภาพยังแฝงสัญลักษณ์สำคัญอย่างต้นกานหอยแครง ซึ่งเป็นพืชกินแมลง ถูกจัดวางอยู่ในระยะหลังของภาพอย่างแนบเนียน โดยมีบทบาทเป็นตัวแทนของกลไกแห่งการล่าที่ใช้ความงามเป็นกับดัก สื่อถึงพฤติกรรมของระบบที่ควบคุมและพรางตัวในลักษณะเดียวกันกับพืชชนิดนี้

ผีเสื้อกระท้อนยักษ์ ซึ่งมีลวดลายคล้ายรูปงูบนปีกตามธรรมชาติ ถูกเลือกใช้เป็นภาพแทนของเหยื่อที่พยายามปกป้องตนเอง หากแต่กลับหลงใหลในความงามและตกเป็นเหยื่อของสิ่งเย้ายวนโดยไม่รู้ตัว ลักษณะของปีกที่เปล่งประกาย การจัดแสงที่ล่องลอยรอบตัวถูกออกแบบมาเพื่อสร้างบรรยากาศของความฝัน ความเคลิบเคลิ้ม และภาพลวงที่เกินจริง เพื่อเสริมมิติเหล่านี้ซ้ำพเจ้าได้ใช้เทคนิคการโรยกากเพชรในบางพื้นที่ของภาพ เพื่อให้เกิดประกายที่สะท้อนกับแสงจริงในพื้นที่จัดแสดง เพิ่มความรู้สึกของความลวงตาอย่างเป็นรูปธรรม

ผลงานชิ้นนี้ซ้ำพเจ้าได้ทดลองพัฒนาเทคนิคอย่างจริงจังอันต่อยอดจากผลงานชุดก่อน วิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะการปล่อยให้พื้นผิวของภาพมีบทบาทควบคู่กับการลงสี เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างพื้นผิวและองค์ประกอบทางศิลปะอย่างกลมกลืน แนวทางนี้สะท้อนความตั้งใจในการเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับวิธีการสร้างสรรค์เพื่อสะท้อนเจตนาภายใต้กรอบแนวคิดที่กำหนด ดวงตาซึ่งเป็นอีกหนึ่งสัญลักษณ์สำคัญ แม้ไม่ได้ปรากฏอย่างชัดเจนในภาพนี้ แต่ซ้ำพเจ้าได้ใช้กลวิธีทางพื้นผิวและองค์ประกอบภาพในการสร้างความรู้สึกของการถูกจับจ้อง และความไม่น่าไว้วางใจ ซึ่งเชื่อมโยงกับแนวคิดหลักของชุดผลงานนี้ ที่ว่าด้วยความงามในฐานะเครื่องมือของการชี้นำ การครอบงำ และการควบคุมที่ซ่อนอยู่ภายใต้สิ่งที่ดูบริสุทธิ์และน่าเชื่อถือ

2. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ภาพที่ 42 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 2

ชื่อภาพ : Whispering wings

ขนาด : 150 x 120 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2568

ผลงาน Whispering Wings เป็นผลงานลำดับที่สองในชุดวิทยานิพนธ์ โดยมีจุดเริ่มต้นจากการต่อยอดแนวคิดและบรรยากาศจากผลงานก่อนหน้า โดยเฉพาะบรรยากาศของท้องฟ้ายามค่ำคืนและความรู้สึกฝันลงที่เชื่อมโยงกับการใช้ความงามเป็นเครื่องมือของการล่องลอย ในครั้งนี้ ข้าพเจ้าเลือกใช้โทนสีน้ำเงินและม่วงเป็นพื้นฐานของภาพ พร้อมทั้งขยายขอบเขตของสีให้ครอบคลุมทั้งโทนร้อนและโทนเย็น เพื่อสร้างบรรยากาศที่ทั้งเย้ายวน สว่างไสว และแฝงไว้ด้วยความไม่แน่นอน ความงามในภาพนี้ไม่ได้ปรากฏขึ้นเพื่อให้ชื่นชมอย่างตรงไปตรงมา หากแต่ถูกออกแบบให้เปล่งประกายราวกับอยู่ในโลกแห่งความฝัน ภาพของดอกไม้ที่ปรากฏดูอ่อนนุ่ม พุ้งกระจาย และเกินจริง ทั้งสีสัน

รูปทรง และแสงเงา ซึ่งช่วยสร้างภาวะของมายาลวง ที่ดึงดูดสายตาและชักนำผู้ชมให้เข้าไปสำรวจ รายละเอียดในเชิงลึก

ในบรรดาดอกไม้หลากหลายสายพันธุ์ที่กระจายอยู่ทั่วภาพ ข้าพเจ้าเลือกใช้ดอกกลิลีและดอกทิวโฮเนียเป็นต้นแบบหลัก ซึ่งได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามในจังหวัดเชียงใหม่ แต่ถูกปรับเปลี่ยนรูปทรงให้มีลักษณะประหลาดแปลกตา แตกต่างจากดอกไม้ที่พบเห็นในธรรมชาติ เพื่อขับเน้นให้ดอกไม้เหล่านี้ทำหน้าที่ในเชิงสัญลักษณ์แทนการเสแสร้งหรือความงามที่ถูกปรุงแต่ง ภายในกลีบดอกไม้บางจุด ข้าพเจ้าได้แทรกดวงตาไว้อย่างแนบเนียน ดวงตาเหล่านี้แทบจะมองไม่เห็นในทันที หากไม่จ้องมองอย่างตั้งใจ ซึ่งสื่อถึงภาวะของการถูกจับจ้องโดยที่ไม่รู้ตัว เป็นสัญลักษณ์ของอำนาจที่สอดส่องและควบคุมในสังคมร่วมสมัย ที่แม้จะอยู่ภายใต้ฉากหน้าของความงามอันบริสุทธิ์ แต่ก็แฝงไว้ด้วยความไม่น่าไว้วางใจ อีกองค์ประกอบสำคัญของภาพคือ ผีเสื้อนกฮูก ซึ่งมีลวดลายคล้ายดวงตาบนปีก โดยธรรมชาติแล้วผีเสื้อชนิดนี้ใช้ลวดลายดังกล่าวเพื่อพรางตัวจากผู้ล่า ทว่าภายในบริบทของภาพนี้ ผีเสื้อกลับกลายเป็นเหยื่อ ที่แม้จะพยายามปกป้องตนเองอย่างสุดความสามารถ ก็ยังคงติดอยู่ท่ามกลางดอกไม้แสงงดงามที่พร้อมจะกลืนกินเสมอ ความย้อนแย้งนี้คือหัวใจของแนวคิดในผลงาน ที่กล่าวถึงความพยายามในการเอาตัวรอดจากระบบอำนาจที่พรางตัวอยู่ในรูปลักษณะอันงดงาม

ในด้านเทคนิค ข้าพเจ้าได้ทดลองใช้น้ำยาล้างฟุ้งกันในกระบวนการสร้างสรรค์เป็นครั้งแรก โดยปล่อยให้เกิดขึ้นผิวลักษณะต่างดวง ซึ่งไม่เพียงเพิ่มความน่าสนใจในเชิงรูปธรรม แต่ยังช่วยเสริมความรู้สึกของความพร่าเลือนและไม่ชัดเจน เป็นการสื่อสารนัยของดวงตา โดยไม่ต้องวาดออกมาอย่างตรงไปตรงมา การจัดแสงในภาพได้รับการพัฒนาให้มีความอ่อนนุ่มมากขึ้น โดยลดทอนความแข็งกระด้างที่เคยใช้ในผลงานก่อนหน้านี้ และแทนที่ด้วยแสงที่เปล่งประกายแบบพราวมิว เสริมบรรยากาศของความฝัน ความเคลิบเคลิ้ม และการหลอกลวงที่แนบเนียน ข้าพเจ้ายังได้เพิ่มกากเพชรในบางจุด เพื่อให้ภาพมีประกายวาววับเมื่อต้องแสงจริง ช่วยตอกย้ำแนวคิดเรื่อง “จินตภาพจากความงามและการล่อลวง” อย่างสมบูรณ์

3. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ภาพที่ 43 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 3

ชื่อภาพ : Owl Moth

ขนาด : 60 x 80 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2568

ผลงานชิ้นนี้เป็นหนึ่งในชิ้นงานขนาดเล็กในชุดวิทยานิพนธ์ที่ข้าพเจ้าได้สร้างสรรค์ขึ้นจากจุดประสงค์ของการทดลองแนวทางใหม่ด้านเทคนิค โดยเฉพาะการนำสีย้อมผ้ามาใช้ร่วมกับสีน้ำมันเพื่อสร้างมิติของสีที่บางเบาและดึงดูดสายตา แม้ผลลัพธ์ในเบื้องต้นยังไม่เป็นไปตามความคาดหวังเนื่องจากชั้นสีที่เคยโปร่งใส่ถูกกลบเลื่อนไปในกระบวนการลงสีน้ำมัน แต่ผลงานชิ้นนี้กลับมีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการของชุดวิทยานิพนธ์โดยรวม นำข้อค้นพบจากการทดลองครั้งนี้ไปปรับปรุงผลงานชิ้นก่อนหน้า รวมถึงเป็นแนวทางในการพัฒนาผลงานชิ้นถัดไปให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

องค์ประกอบหลักในภาพคือผีเสื้อนกฮูก ซึ่งข้าพเจ้าได้รับแรงบันดาลใจจากการศึกษาที่พิพิธภัณฑ์แมลงสยาม จังหวัดเชียงใหม่ ลักษณะเฉพาะของผีเสื้อชนิดนี้คือการมีลวดลายคล้ายดวงตาบนปีก โดยจุดเด่นดังกล่าวมิได้มีไว้เพื่อความงดงาม แต่เป็นกลไกป้องกันตัวที่เกิดขึ้นจากวิวัฒนาการเพื่อพรางตัวจากนักล่า เป็นลักษณะของการใช้ภาพลัทธิขบถเพื่อการเอาตัวรอดในโลกธรรมชาติ ซึ่งข้าพเจ้านำมาสอดคล้องกับแนวคิดหลักของวิทยานิพนธ์ที่มุ่งสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างความงามกับการล่องลอยในบริบททางสังคม แม้ภาพนี้จะมิได้มีฉากหน้าของความงามในลักษณะอันนุ่มนวลหรือชวนฝันเท่าผลงานชิ้นอื่น ๆ หากแต่ภายใต้บรรยากาศที่ดูเป็นธรรมชาติกลับแฝงไว้ด้วยความระแวงระวัง ความไม่น่าไว้วางใจ และความพยายามเอาตัวรอด ซึ่งปรากฏออกมาในรูปของแสง ลวดลาย และโทนสีที่ดึงดูดความสนใจ ข้าพเจ้าตั้งใจออกแบบแสงในภาพให้มีลักษณะเรื่อรอง ราวกับผีเสื้อกำลัง

เปล่งแสงในพื้นที่เหนือจริง แต่อย่างไรก็ตาม การจัดแสงในภาพยังมีข้อจำกัด โดยเฉพาะในด้านการควบคุมความนุ่มนวลของประกาย ทำให้แสงที่ปรากฏยังดูแข็งกระด้าง ไม่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ลวงตาได้อย่างที่ตั้งใจไว้

ในส่วนของพื้นผิว ข้าพเจ้าได้ทดลองใช้กากเพชรเพื่อเพิ่มความรู้สึกของความเปล่งประกาย และมีมิติทางสายตา แต่ด้วยข้อจำกัดของวัสดุและการจัดวางที่ยังไม่ลงตัว จึงทำให้กากเพชรที่โรยไว้ไม่สามารถสะท้อนแสงและสร้างผลกระทบทางอารมณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม แม้ภาพนี้จะดูเรียบง่ายเมื่อเทียบกับผลงานอื่นในชุดวิทยานิพนธ์ หากแต่เมื่อพิจารณาในแง่ของกระบวนการทำงานแล้วผลงานชิ้นนี้กลับนำไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้งมากขึ้นในเรื่องของการใช้วัสดุ การจัดองค์ประกอบ และความสำคัญของจังหวะการลงสีและแสง ซึ่งกลายเป็นประเด็นสำคัญที่ข้าพเจ้านำไปปรับใช้ในงานชิ้นถัดไป

4. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

ภาพที่ 44 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 4

ชื่อภาพ : Ethereal blossoms

ขนาด : 150 x 100 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2568

ผลงาน Ethereal Blossoms เป็นผลงานลำดับที่สี่ในชุดวิทยานิพนธ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อขยายขอบเขตของการสื่อสารผ่านความงามไปสู่มิติที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ผลงานชิ้นนี้เปลี่ยนแปลงโทนสีจากผลงานก่อนหน้าอย่างสิ้นเชิง โดยเน้นการใช้สีที่สดใสเจิดจ้า อาทิ สีฟ้าและสีส้ม เพื่อท้าทายความเข้าใจเดิมที่มักเชื่อมโยงความลึกกลับ ความไม่น่าไว้วางใจ หรือกลไกแห่งการล่อลวง เข้ากับภาพที่มีตัวหรือคลุมเครือ ผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าต้องการสื่อว่า แม้ความงามจะปรากฏในรูปแบบที่ดูสดใส เบิกบาน และเปี่ยมด้วยพลังชีวิต ทว่าในรายละเอียดขององค์ประกอบกลับซ่อนความไม่น่าไว้วางใจไว้ในทุกองศา ดอกไม้ที่ใช้ในภาพได้รับแรงบันดาลใจจากดอกกุหลาบ แต่ได้มีการปรับเปลี่ยนรูปทรงให้คลี่คลายออกบางส่วน เพื่อสร้างบรรยากาศของความเหนือจริง ซึ่งช่วยให้การเล่นแสงเกิดความกลมกลืนและเกินความเป็นจริง ลดทอนความแข็งกระด้างของโครงสร้าง และเสริมสร้างมิติของภาพให้อ่อนช้อยละเมียดละไม

สิ่งที่ข้าพเจ้าให้ความสำคัญเป็นพิเศษในผลงานชิ้นนี้ คือการผสมผสานระหว่างสิ่งที่ดูงดงามไร้พิชภัยกับกลไกของการพรางตัว ซึ่งสะท้อนออกมาอย่างชัดเจนผ่าน ตึกแตงดอกไม้ ที่ปรากฏแทรกอยู่ตามกลีบดอกไม้ แมลงชนิดนี้เป็นนกก่าในธรรมชาติที่ปลอมแปลงตนเองให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อมเพื่อรอเหยื่อโดยไม่ให้รู้ตัว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหลักของวิทยานิพนธ์ที่ว่าด้วยการใช้ภาพลักษณะอันงดงามเพื่อปกปิดเจตนาหรืออำนาจบางอย่างอย่างแนบเนียน ดวงตาถือเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ถูกแทรกไว้ในส่วนของดอกไม้เช่นเดียวกับผลงานอื่น ๆ ในชุด โดยทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์ของการสอดส่อง การควบคุม และการเฝ้าจับจ้องอย่างเงียบงัน อันเป็นสถานะที่มนุษย์ต้องเผชิญในสังคมร่วมสมัย พื้นหลังของภาพมีการนำต้นกาบหอยแครงซึ่งเคยใช้ในผลงานชิ้นแรกกลับมาใช้อีกครั้ง โดยแทรกไว้อย่างแนบเนียนเพื่อทำหน้าที่สื่อถึงกลไกการล่อลวงในธรรมชาติ ผ่านพฤติกรรมของพืชกินแมลงที่ใช้ความงามของตนในการดึงดูดเหยื่อ การจัดวางองค์ประกอบดังกล่าวช่วยเสริมให้ภาพมีความลึกและมีชั้นเชิงในการตีความยิ่งขึ้น

ในด้านเทคนิค ข้าพเจ้าได้พัฒนาการใช้พื้นผิวโดยนำเทคนิคการหยดน้ำยาล้างฟู่กันมาใช้อีกครั้ง ซึ่งในการทดลองครั้งนี้สามารถควบคุมลักษณะของพื้นผิวได้ดีขึ้น ทำให้เกิดความกลมกลืนกับส่วนของ การใช้สีน้ำมัน เสริมให้บรรยากาศของภาพมีความเคลื่อนไหวและมีมิติอย่างพอเหมาะ การใช้ภาพเพชรในบางพื้นที่ของภาพยังคงถูกนำมาใช้อย่างระมัดระวัง เพื่อให้เกิดประกายแสงในระดับผิวภาพ ซึ่งช่วยตอกย้ำแนวคิดที่ว่าความงามสามารถถูกใช้เป็นเครื่องมือของการล่อลวงได้โดยไม่ต้องเปิดเผย

แนวคิดหลักของผลงานชิ้นนี้อยู่ที่ “ความย้อนแย้งของความงาม” ผู้ชมอาจมองเห็นเพียงภาพที่สว่าง สดใส และเต็มไปด้วยพลังชีวิต แต่เมื่อพิจารณาอย่างลึกซึ้งจะเริ่มสัมผัสได้ถึงสิ่งผิดปกติที่แฝง

อยู่ภายใน ทั้งในแง่ของรายละเอียด รูปทรง และสิ่งมีชีวิตที่ซ่อนเร้นในดอกไม้ ภาพที่สดใสจึงกลับกลายเป็นพื้นที่ของความไม่ไว้วางใจ เป็นสิ่งที่ทำให้ผู้ชมต้องหยุดคิดและพิจารณาว่า ความงามที่ปรากฏตรงหน้าแท้จริงแล้วคือสิ่งที่ควรหลงใหล หรือเป็นเพียงภาพลวงที่เคลือบฉาบเจตนาบางอย่างไว้เบื้องหลัง

5. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5

ภาพที่ 45 ผลงานวิทยานิพนธ์ชิ้นที่ 5

ชื่อภาพ : Hollyhock

ขนาด : 100 x 150 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2568

ผลงาน Hollyhock เป็นผลงานลำดับที่ห้าในชุดวิทยานิพนธ์ โดยเป็นชิ้นงานที่ข้าพเจ้าเริ่มต้นจากความตั้งใจในการทดลองพื้นผิวผ่านเทคนิคที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการขีดขีด หรือการสลัดสีลงบนผืนผ้าใบ เพื่อสำรวจความเป็นไปได้ของลักษณะพื้นผิวที่สามารถสร้างแรงกระทบทางสายตาและอารมณ์ จากนั้นพัฒนาแนวทางมาสู่การสร้างภาพดอกฮอลลีฮอกขนาดใหญ่ให้เป็นจุดเด่นขององค์ประกอบภาพ โดยตั้งใจให้ดอกไม้ดังกล่าวเปล่งประกายอย่างงดงามและนุ่มนวลตัดกับพื้นผิวที่ขรุขระและแสดงความหยابกระด้างในส่วนของใบไม้

ในกระบวนการจัดวาง ข้าพเจ้าได้เน้นการตัดเส้นเฉพาะบางจุด เช่น กิ่งก้านและดอกอ่อน เพื่อสร้างจังหวะและจุดเน้นในองค์ประกอบภาพให้มีความชัดเจน ชัดเจนความแตกต่างระหว่างพื้นผิว

ที่เป็นธรรมชาติแบบหยาบกระด้าง กับดอกไม้ที่อ่อนนุ่มและเปล่งประกาย ภายในเกสรดอกไม้ ข้าพเจ้าได้แทรกดวงตา ที่แปรเปลี่ยนมาอยู่ในลักษณะของเกสรดอกไม้ เป็นการสื่อถึงการจ้องมองหรือ การควบคุมที่หลบซ่อนอยู่ภายใต้ความงามที่ดูไม่เป็นพิษภัย สัญลักษณ์นี้สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดหลัก ของวิทยานิพนธ์ที่มุ่งตั้งคำถามต่อบทบาทของความงามในฐานะเครื่องมือของการล่อลวงและการชี้แนะ ในบริบทของโครงสร้างอำนาจ

ระยะหลังของภาพข้าพเจ้าใช้เทคนิคการพ่นสีแบบแอร์บรัชเพื่อสร้างเงาและรูปร่างที่พราว เลือนของช่อดอกไม้และกิ่งก้าน ทำให้เกิดความรู้สึกของระยะและมิติที่แตกต่างจากบริเวณระยะหน้า ซึ่งมีความคมชัดมากกว่า การจัดองค์ประกอบลักษณะนี้ช่วยสร้างจังหวะของการรับรู้ที่เปลี่ยนแปลง ตามระดับของความคมชัดในแต่ละพื้นที่ เสริมให้ภาพมีความลึกในเชิงอารมณ์และความหมาย องค์ประกอบที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของ เหี่ยว ยังคงปรากฏในรูปของผีเสื้อ แต่ในครั้งนี้อข้าพเจ้า เลือกใช้ผีเสื้อที่มีรูปร่างลักษณะเป็นภาพจำทั่วไป ไม่ได้มีความแปลกประหลาดหรือใช้สายพันธุ์เฉพาะ เช่นผลงานก่อนหน้า ลักษณะของผีเสื้อในภาพนี้เน้นการเปล่งประกายของปีกโดยเฉพาะในบางจุด เพื่อดึงดูดสายตาให้เข้ามาสู่พื้นที่ของภาพ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความลวงของความงามในรูปแบบที่ดู คุ่นเคยและเป็นมิตร หากแต่ยังทำหน้าที่ในการล่อเหยื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แม้ข้าพเจ้าจะยังพบข้อจำกัดในการควบคุมจังหวะการลงเทคนิคพื้นผิวในผลงานชิ้นนี้ และ ความพยายามในการรวมพื้นผิวเข้ากับองค์ประกอบอื่นยังไม่ลงตัวนัก แต่ผลงาน Hollyhock ก็ยังสามารถตอบโจทย์ทางแนวคิดของวิทยานิพนธ์ได้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในแง่ของการตั้งคำถามต่อ ความสัมพันธ์ระหว่างความงามกับการพรางเจตนา ผ่านการจัดวางสัญลักษณ์และการควบคุม บรรยากาศที่ชวนฝันผสมกับความไม่ไว้วางใจอย่างแนบเนียน

6. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 6

ภาพที่ 46 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 6

ชื่อภาพ : The Eye Within the Bloom

ขนาด : 100 x 150 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2568

ผลงาน The Eye Within the Bloom เป็นผลงานลำดับที่หกในชุดวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าตั้งใจออกแบบให้มีความแตกต่างจากผลงานก่อนหน้าอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในแง่ของการนำเสนอดวงตา ที่ในครั้งนี้ได้ปรากฏในลักษณะหลบซ่อนเช่นเดิม หากแต่กลายเป็นจุดเด่นของภาพอย่างเปิดเผย ดวงตาที่อยู่กลางเกสรดอกไม้มีสองลักษณะสำคัญ ดวงหนึ่งมองขึ้นไปด้านบน คล้ายไม่ใช่ใจสิ่งใด เปรียบเสมือนอำนาจที่แฝงตัวอยู่โดยไม่เปิดเผยเจตนา ส่วนอีกดวงซึ่งมีความเด่นรองลงมา กลับจ้องมองมายังผู้ชมโดยตรง สื่อถึงอำนาจที่กำลังทำงานอยู่เบื้องหลัง แม้จะไม่ปรากฏอย่างชัดเจนแต่ก็ไม่เคยละสายตาไปจากผู้ถูกจ้องมอง

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับประเด็นหลักของวิทยานิพนธ์ที่ต้องการชี้ให้เห็นว่า ความงามในโลกสมัยใหม่มักถูกใช้เป็นฉากหน้าเพื่อกลบเกลื่อนเจตนาที่แท้จริง ความเปล่งปลั่งของดอกไม้ในภาพ

อาจดูน่าชื่นชมในแวบแรก แต่เมื่อพิจารณาอย่างลึกซึ้งจะพบว่าสิ่งที่แฝงอยู่ภายในคือกลไกของการควบคุม สอดส่อง และการชี้หน้าที่แอบแฝงมาในรูปของความงามที่น่าหลงใหล การเลือกใช้คู่สีหลัก ได้แก่ สีเหลือง สีชมพูแดง และสีฟ้า เป็นไปโดยตั้งใจ เพื่อขับเน้นพลังของสีในการกระตุ้นการรับรู้ของผู้ชม ข้าพเจ้าได้จัดวางดอกไม้หลากหลายชนิดกระจายอยู่เต็มพื้นที่ภาพ โดยเน้นความสมดุลแต่ไม่สมมาตร เพื่อให้เกิดความรู้สึกเป็นธรรมชาติและมีชีวิตชีวา ดอกไม้ในภาพถูกตีความให้มีลักษณะเหมือนสิ่งมีชีวิตที่มีสายตาแฝงอยู่ภายใน การจ้องมองที่ย้อนกลับมายังผู้ชมจึงเปรียบได้กับอำนาจที่กำลังจับตามองอยู่เงียบ ๆ โดยไม่สามารถระบุแหล่งที่มาอย่างชัดเจน

เทคนิคที่นำมาใช้ในผลงานชิ้นนี้ยังคงเน้นความฟุ้งกระจายและบรรยากาศแฟนตาซี ข้าพเจ้านำการหยดสีมาใช้เป็นเทคนิคสร้างพื้นผิวที่คล้ายม่านบาง ๆ ปกคลุมชั้นผิวภาพ ให้ความรู้สึกคล้ายดวงตาที่พราวเลือนอยู่ในพื้นหลังโดยไม่จำเป็นต้องวาดออกมาโดยตรง เสริมด้วยการใช้แอร์บรัชในบางจุดเพื่อสร้างความเบาบาง และการโรยกากเพชรเพื่อเพิ่มประกายแสงให้เกิดความระยิบระยับเมื่อกระทบกับแสงจริง แม้จะไม่มีผีเสื้อในลักษณะที่สมจริงเช่นผลงานอื่น ๆ แต่ข้าพเจ้ายังคงใช้สัญลักษณ์ของเหยื่อ ผ่านรูปร่างของผีเสื้อที่ถูกลดทอนรายละเอียดเหลือเพียงเค้าโครงที่บางเบาและมีสีสันเกินจริง เพื่อให้สอดคล้องกับบรรยากาศโดยรวมของภาพที่เน้นบรรยากาศภาพฝันแฟนตาซี

7. วิเคราะห์การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 7

ภาพที่ 47 ผลงานวิทยานิพนธ์ชั้นที่ 7

ชื่อภาพ : Petals in Reverie

ขนาด : 60 x 80 เซนติเมตร

เทคนิค : สีน้ำมันบนผืนผ้าใบ

ปีที่สร้างสรรค์ : 2025

ผลงาน Petals in Reverie เป็นผลงานลำดับที่เจ็ดในชุดวิทยานิพนธ์ โดยข้าพเจ้ามุ่งหมายให้เป็นพื้นที่ของการทดลองในเชิงรูปแบบ เพื่อคลี่คลายโครงสร้างของดอกไม้ที่เคยถูกควบคุมไว้ด้วยรูปทรงอันชัดเจน ให้อ่อน ๆ สลายตัวออกจนเหลือเพียงความรู้สึกของความฟุ้งกระจายและความบางเบา สีที่เลือกใช้ในภาพ ได้แก่ สีชมพู เหลือง ฟ้ำ และขาว ถูกระบายด้วยเทคนิคที่เน้นการไหลละลายของเจดสีเข้าหากันด้วยการพ่นแอร์บรัช เพื่อสร้างบรรยากาศที่ล่องลอย ละเมียดละไม และเต็มไปด้วยความฝันในเชิงอารมณ์

ความงามในผลงานชิ้นนี้มีได้ปรากฏอยู่เพียงบนพื้นผิวของกลีบดอกไม้ หากแต่แฝงเร้นด้วยความรู้สึกที่เฝ้าหววน บางเบา และแทบมีอาจจับต้องได้ ลักษณะโค้งมนของเส้นสาย ประกายแสงที่สะท้อนอยู่บางจุด และสีส้มที่ค่อย ๆ ละลายเข้าหากัน ล้วนทำหน้าที่ดึงสายตาให้ไหลตามจังหวะของภาพอย่างเงียบเชียบ ภาพจึงไม่ได้ทำหน้าที่เพียงเป็นสิ่งงดงามที่ชวนให้ชื่นชมเท่านั้น หากแต่ยังตั้งคำถามถึงความน่าเชื่อถือของสิ่งที่งามเกินจริง พื้นที่บางส่วนของภาพ ข้าพเจ้าได้แทรกดวงตาขนาดเล็กไว้อย่างแนบเนียน ซึ่งแทบมองไม่เห็นในแวบแรก หากไม่จ้องมองอย่างตั้งใจ ดวงตาเหล่านี้เป็น

สัญลักษณ์สำคัญที่ข้าพเจ้านำมาใช้อย่างต่อเนื่องในชุดผลงาน โดยทำหน้าที่สื่อถึงการถูกสอดส่อง การจับจ้อง หรือแม้แต่การควบคุมที่แฝงอยู่ภายใต้ความงามที่ดูบริสุทธิ์ ดอกไม้ในภาพจึงไม่ใช่เพียงดอกไม้ธรรมดา หากแต่เปลี่ยนสถานะเป็นสิ่งมีชีวิตที่กำลังจ้องกลับมายังผู้ชมอย่างเสียวงัน

แม้พื้นผิวในผลงานชิ้นนี้จะมีข้อจำกัด โดยเฉพาะในส่วนที่ใช้วัสดุสร้างพื้นผิวซึ่งให้ผลลัพธ์ในลักษณะเป็นแบบแผนซ้ำ ๆ ทำให้ไม่สามารถถ่ายทอดความเป็นธรรมชาติหรือความเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระเท่าที่ควร แต่บรรยากาศโดยรวมของภาพกลับสามารถสื่อสารความรู้สึกของการล่องลอยได้อย่างมีพลัง ประกายแสงบางจุดถูกจัดวางให้คล้ายหยาดเพชรโปรยปรายกลางอากาศ เพื่อเพิ่มมิติของความระยิบระยับและเสริมบรรยากาศเหนือจริงให้เด่นชัดยิ่งขึ้น ผีเสื้อในภาพยังคงทำหน้าที่เป็นสัญลักษณ์ของเหยื่อ แต่ข้าพเจ้าได้ลดทอนรายละเอียดของผีเสื้อให้เหลือเพียงรูปร่างบางเบา ไม่นั้นความจริง เพื่อละลายให้กลมกลืนไปกับบรรยากาศของภาพที่เน้นภาวะฝันลง ความตั้งใจในการลดทอนดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดเรื่องความไม่ชัดเจนของความจริงในโลกสมัยใหม่ ซึ่งความงามถูกใช้เป็นเครื่องมือในการบิดเบือนข้อเท็จจริงและขึ้นำการรับรู้โดยที่ผู้รับสารไม่ทันรู้ตัว

บทที่ 5

บทสรุป

ผลงานวิทยานิพนธ์เรื่อง “จินตภาพจากความงามและการล่องลอย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของภาพลักษณ์แห่งความงามในฐานะกลไกของการล่องลอยที่ดำรงอยู่ทั้งในธรรมชาติและสังคมมนุษย์ โดยมุ่งตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ต่อโครงสร้างอำนาจที่แฝงอยู่ภายใต้สิ่งที่ถูกนำเสนออย่างงดงามผ่านการสำรวจกลไกทางสุนทรียะที่ถูกใช้เพื่อโน้มน้าว ควบคุม หรือเบี่ยงเบนการรับรู้ของผู้ชมในระดับปัจเจกและโครงสร้างสังคม พร้อมทั้งพัฒนาแนวทางการสร้างสรรค์จิตรกรรมที่สามารถสะท้อนและกระตุ้นการตั้งคำถามต่อสภาพแวดล้อมทางสังคม

การศึกษานี้อาศัยข้อมูลจากการศึกษาทฤษฎีด้านสื่อ ภาพลักษณ์ อำนาจ และความงาม ร่วมกับการลงพื้นที่สำรวจธรรมชาติ โดยเฉพาะพฤติกรรมของพืชและแมลงที่ใช้กลไกในการล่องลอยผ่านสี สัน รูปทรง และกลิ่น เพื่อเปรียบเทียบและเชื่อมโยงกับการใช้ภาพลักษณ์ในโลกสมัยใหม่ เช่น การโฆษณาชวนเชื่อ แนวทางดังกล่าวได้นำไปสู่การออกแบบองค์ประกอบของผลงานจิตรกรรมที่สามารถสะท้อนประเด็นดังกล่าวในเชิงสัญลักษณ์ กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานประกอบด้วย การทดลองใช้วัสดุ เทคนิค และแนวทางการนำเสนอที่หลากหลาย โดยเน้นการพัฒนาเทคนิคเฉพาะทาง เช่น การวาดแสง การสร้างพื้นผิว สีสัน และการจัดวางสัญลักษณ์ เพื่อถ่ายทอดความเย้ายวน การอำพราง และการล่องลอยที่แฝงอยู่ในภาพ ผลงานทั้ง 7 ชิ้นในวิทยานิพนธ์ชุดนี้จึงไม่ได้เป็นเพียงการจัดแสดงความงามในเชิงรูปธรรม หากแต่เป็นการออกแบบกับดักทางสายตาเพื่อกระตุ้นให้ผู้ชมเกิดการตั้งคำถามต่อความจริงที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความงามเหล่านั้น

สัญลักษณ์สำคัญที่ปรากฏในผลงานอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ดอกไม้ ดวงตา กลีบดอกที่ซ้อนทับกัน หรือแสงที่เจิดจ้าเกินจริง ซึ่งล้วนมีบทบาทในการสะท้อนกลไกของการล่องลอย การควบคุม และการครอบงำในสังคม ผลงานบางชิ้นเลือกใช้โทนสีอ่อนหวานและองค์ประกอบที่ดูงดงามเพื่อสร้างแรงดึงดูด ขณะที่บางชิ้นแฝงนัยของการพรางตัว เฝ้าจ้อง และชวนฝัน สะท้อนความคลุมเครือ และความไม่น่าไว้วางใจที่อยู่ใต้ผิวของความงาม เมื่อพิจารณาจากวัตถุประสงค์เริ่มต้นของวิทยานิพนธ์ ข้าพเจ้าพบว่าผลงานชุดนี้สามารถตอบโจทย์ได้อย่างครบถ้วน ทั้งในเชิงแนวคิด การสร้างสรรค์ ตลอดจนพัฒนาการด้านเทคนิคที่สะท้อนถึงความเข้าใจลึกซึ้งในกระบวนการผลิตงานจิตรกรรม โดยเฉพาะในประเด็นการนำเสนอภาพลักษณ์ที่สามารถสื่อสารนัยยะซ่อนเร้นและเปิดพื้นที่ให้ผู้ชมตีความตามประสบการณ์ส่วนตัว

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “จินตภาพจากความงามและการล่องลอย” จึงเป็นทั้งบทสะท้อนของ โลกภายนอกในฐานะโครงสร้างทางสังคม และเป็นบทบทวนของโลกภายในซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ชมได้ ไตร่ตรองบทบาทของตนเองต่อการรับรู้ภาพลักษณ์และการบริโภคสื่ออย่างมีวิจารณญาณ ข้าพเจ้า หวังว่าผลงานชุดนี้จะมีส่วนช่วยในการกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ใหม่ต่อบทบาทของความงามในโลกร่วม สมัย รวมถึงการวิพากษ์วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ต่อภาพลักษณ์ที่อยู่รอบตัวในชีวิตประจำวันอย่างลึกซึ้ง และรอบคอบ

รายการอ้างอิง

"Claire Buckley." 2568, accessed 19 เมษายน, 2568, <https://www.clairebuckley.com/>.

"The Unsettling Glow of Daylight: Dp Pawel Pogorzelski on Shooting the Folk Horror of Midsommar." Filmmaker Magazine, 2019, accessed 18 เมษายน, 2568, <https://filmmakermagazine.com/107838-the-unsettling-glow-of-daylight-dp-pawel-pogorzelski-on-shooting-the-folk-horror-of-midsommar>.

"Angel Soldier (Installation View), 2011." 2011, accessed 11 มิถุนายน, 2568, http://www.koreanartistproject.com/eng_artist.art?method=artistView&flag=artist&auth_reg_no=49.

"Midsommar ยิ่งสว่างยิ่งมืดมน ยิ่งไม่รู้ยิ่งน่ากลัว." The Standard, 2562, accessed 18 เมษายน, 2568, <https://thestandard.co/midsommar-2/>.

"ไขความลับวิธีที่ดอกไม้ใช้ช่วยยวนล้อใจผี." 2560, accessed 1 เมษายน, 2568, <https://www.thairath.co.th/news/foreign/1111040>.

This entry was generated through inserting a Personal Communication citation for
ธีรพาทิศ บุญวิจิตร, อาจารย์ประจำภาควิชาจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์
มหาวิทยาลัยศิลปากร. **Personal Communication references should appear only**
in the notes. Remove field codes in the final document and then remove
this entry.

"ภาวะความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในสิ่งแวดล้อม." scimath, 2562, accessed 1 เมษายน, 2568.

หม่อมหลวงดุษฎี ชุมสาย. ดอกไม้กับคน. พิมพ์ครั้งที่ 2 ed. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2515.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นางสาว พชรพรรณ ประเสริฐรัตน์
วุฒิการศึกษา	ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต
ผลงานตีพิมพ์	2565 โครงการเทศกาลศิลปะนานาชาติ สงขลา “เชื่อมโยงจากรุ่นสู่รุ่น” ART new GEN 2566 นิทรรศการศิลปะนิพนธ์ เลนส์มนุษย์ (Human Lens) BACC หอ ศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร 2567 นิทรรศการกลุ่ม “Shade of Humans” Art Exhibition ณ Hop Gallery ซีคอนสแควร์ ศรีนครินทร์ 2567 นิทรรศการกลุ่ม “Genesis” Group Art Exhibition ณ หอศิลป์ร่วม สมัยราชดำเนิน 2568 นิทรรศการศิลปะนิพนธ์ “5x5” Group Art Exhibition ณ หอศิลป์ Art4C 2568 นิทรรศการกลุ่ม "ECHOES OF INQUIRY" ณ Noble play

